49ՐԴ ՏԱՐԻ Թիւ 2109 Կ. ՊՈԼԻՍ

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 29 ԱՊՐԻԼ – 12 ՄԱՅԻՍ 1908

29 ՆԻՍԱՆ 1324 – 12 ԲԷՊԻԼ ԱԽԷՐ 1326

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՕՐՈՒ ԿԱՌՈՒՑՔՈՒՄ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
88, Գալաթիայի Մեծ Փողոց, 88

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն արուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԳԻՏԵՐԻ ԱԴԱԼԱԽՕՏԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته در
صاحب امتیازی: اوهانس قیوم
اداره‌خانه‌سی: باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԳԱԾԱՆԱԳՐԱԳԻՆ ԳԻՆԸ

ԿԱՆԽԻՆ	Ներսէն	Վերսէն
Պոլսոյ համար	80 գր.	50 գր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	14 ֆր.

ՏԱՐԱԾԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ԳԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 գրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶԷՍԹՐԷՆ ՆԱՄԱԿ

ՄԱՅԻՍԸ ԱՆԳԼԻՈՅ ՄԷՋ

ՄԱՅԻՍ ՄԻՆՈՒ ԳԻՅՈՒՂԻՆ

ՄԱՆԶԷՍԹՐ, 5 Մայիս 908

Առտուն սովորականէն շատ կանուխ արթնցուցին զիս այն երգերը զորս մեծ ու պզտիկ կը գեղգեղէին իրենց ընտանեկան բարբառով. մանաւանդ պզտիկներուն ներդաշնակ երգելը թռչուններու ձայնը մոռցնել կը թուէր, որովհետև հոս կը պակսին գեղեցիկ դալարլիկները սոխակին կամ արտոյտին։ Այս միջոցին էր որ ես շտապաւ կը պատրաստուէի հագուիլ երբ դուռս զարնուեցաւ, սա խօսքով.

—Ինչ, դեռ կը քնանա՞ս, ծոյլդո՛ء. մենք ծաւերէ ի վեր տունը օգը կը հանենք մեր ձայներով. մանաւանդ իմ ներդաշնակ ձայնս ալ չլսեցիր։

Եւ առանց «Մտէ՛»ի սպասելու, դուռը բացաւ ու ներս վազեց ան։ Տան տիրուհին աղջիկն էր որ ձեռքը ծաղկփունջ մը բռնած՝ աւելցուց կէս ծիծաղ ու կէս յանդիմանողական դէմքով մը.

—Համբերութիւնս հատաւ դրան առջև քեզի սպասելով։ Ըստ մեր սովորութեան այս ուրախ և սուրբ օրը կ'ուզենք որ մեր մօտը գտնուողներն ալ մեզի հետ օրհնեալ ըլան։

Եւ այս կծու խօսքերուն փոխարէն երկարեց երփներանգ փունջը և «Բարի լոյսի լուսեւան նշանը...» Մինչ ես այդ վայրկեանին այլայլած կը դիտէի իր ճկիկիժէ վիճակին յանդգնութիւնը որ բառին բովանդակ նշանակութեամբ ցոյց կուտար իր գեղեցկութիւնը։ Դեռ չէր փոխած իր առաւօտեան ցայգազգեստը որ ամբողջ մեռաքա ժանեակներով բռնուած էր։ Վարդագոյն կուրծքը կիսաբաց, խոշոր տեղական վարդը կը կրէր աջ կողմը. մերկ թեւերը մարմրիոնէ զոյգ մը ալտանակներ՝ այնքան զգլխած էին զիս որ մոռցայ շնորհակալիքս յայտնելու և ինքը համբաւակ կերպով ըսաւ. «Պարզդ մոռցար»։ Անմիջապէս սթափեցայ, կարծես երազէ. խնարն յարգանքով անհուն շնորհակալիքս կրկնեցի։ «Կը ցաւիմ, ըսաւ ան, օրուան ուսնէն չկրցիր հասկնալ քու պարտականութիւնդ. կը նեղեմ քու ամչկոտութեանդ, և ի նշան այս օրուան թեթև բերնի համբոյր մը անա՛ քեզի, այլ ևս մեր ընտանիքին մէկ անդամը համարելնուս համար...»։

Անուշին պէս գեղեցիկ՝ miss May (Օրիորդ Մայիս) կը կոչուէր. հազիւ 20 տարեկան, միջահասակ, կապոյտ աչքերով, դեղին մազերով, անգլիական հովով համբաւակ ազնիկ մը. ժպիտը միշտ չպակսիր իր դէմքէն.

—Այսօր իմ անուսս է. մեղի հետ ուրախ եղիր, քու կախ դէմքդ մէկդի դնելով, գոչեց վերջապէս։

Բայց այս տեսակ բաներ պիտի դրէի, այս վրան-բաց բաները պիտի լսէի զարթեցնելու համար կարգ մը...։ Անցնի՛նք ուրեմն։

Շտապով հագուելով նախաճաշին սենեակը իջանք ուր արդէն մեր բրօֆէսօրը մեզի կը սպասէր խնդալով։ Ամէն առաւ որ նախաճաշի կ'իջնենք մեզ մէկ նիւթի վրայ կը խօսի, ընդհանրապէս օդին վրայ։ Բայց այդ օրուան տօնը աւելին կը պահանջէր։ Աքանչելի օդ կար, երկինքը իր իսկական կապոյտով կը փայլէր և արեւը իր գարնան առաջին ճառագայթներով կը շողար երկնակամարին վրայ։ Ձկար բիծ մը կամ արատ մը որ այդ օրուան արեւը խափանելու վախը ներչնչէր մեզ։ Ես ամիսներէ ի վեր առաջին անգամն էր որ այս երկինքը և այս արեւը կը տեսնէի և ինչ աւելի այս մթնոլորտին տակ տարիներով ապրողներ հիւանդանչ կը պատմէին օրուան գեղեցկութիւնը որ տասնեակ տարիներէ ի վեր չէր պատահած և բարեբաղդ զուգադիպութիւն որ օրուան հանդէսին կը պատահէր։ Օրուան լրագիրներուն առաջին էջը ապէս գրուած էր. ՊԱՅԾԱՌ ԵՒ ՀՐԱՇԱԼԻ ԱՐԵՒ՝ ՄԱՅԻՍԻ ՆՈՒԻԷԱԿԱՆ ԱԱՏՈՒՆ սիւնակներ լեցուած էին։

Նախաճաշէն վերջ ամէնքիս ալ մեր որոշած տեղերը երթալու պատրաստուեցանք, որովհետև շատ տեղեր մանաւորապէս պատրաստութիւն տեսած էին, գլխաւորաբար Knutsfod Manchester և Stockport-ի մէջ։ Աւելի զբաղմանալին այն էր որ մէկ օր առաջ մինչև գրեթէ կէս գիշեր սասպիկ կ'անձրևէր, ուստի ոմանք կ'ըսէին թէ իրիկուան անձրևները այսօրուան գեղեցիկ օգը պատրաստելու համար է եղեր, արգելք չելլալու համար մեր ուրախութեան։

Ես և ընկերս հաւանութեամբ բրօֆէսէօրին որոշեցինք Knutsford երթալ, որ Մանչէսթրի արևմտեան կողմը գաւառային գեղեցիկ գիւղաքաղաք մըն է և էքսբրէս թրէնով մէկ ժամ հեռու է, այսինքն 16-17 մղոն։ Մեր բնակած գիւղը թրէն չգտնուելուն պատասխանեցանք Stockport կոչուած քաղաքիմէն հոնկէց կառախումբ նստելու համար։ Եւ հաճելի ճամբորդութիւն մը ըրինք. մէկ կողմէ բնութեան գեղեցկութիւնն ու դաշտերուն կանանչութիւնը, ժողովրդեան եռուզեռումը, զգեստներու ցուցադրումը և ամէն ինչ լաւ. հասանք Knutsfort։ Արդէն մենք առաջ հասած էին հազարաւոր բազմութիւն տեսնելու համար «Մայիսի դիցուհին» (May Queen)։ Փողոցները անանցանելի դարձած էին երկսեռ բազմութենէն։ Երկու մատաղ տեղեր աչքի կը զարնէին. մին դիցուհին ընդունելիք պարտէզը և միւսը հասարակաց զուարճանալիքը։ Հասարակաց վայրին մէկ անկիւնը մէջ երգեցիկ և կատակերգական թատրոններ ու թուռնիքէներ։ Թուռնիքէները ճարտարական գոյներով ներկուած մօտօքառի, ձիու և նաւակի մանրանկարներն էին որոնք կը դառնային օրն ի բուն ոչլսան եղանակներով, պարպան վալս մը, բոլքա մը և այլն, մեքենաներու զօրութեամբ։

Ամէն ոք կը փափաքէր նստիլ, մանաւանդ մօրֆուտ որ ճիշդ իրականին նման սուր ձայնով մը կը սուրայ օդին մէջ. հոս միայն լորտերը կը վայելեն։ Աւելի որոշ բացատրելու համար թուռնիքէները ըսեմ թէ Պոլսոյ հասարակաց պարտէզներուն մէջ գտնուած թուռնիքէներուն կատարելագործուածն են, զորս մարդիկ կը դարձնեն հոդ։ Ասոնցմէ զատ մեծ վրաններուն ներքեւ խանութներ հաստատուած են, որոնք Bazaar կը կոչուին. այս բանը ճիշդ Պոլսոյ մէջեղ հաստատուած պազարին պէս է։

Դիցուհիին պատրաստուած ընդունելարանը ընդարձակ դաշտին մէջտեղ քառակուսի մէկուկէս մղոնի չափ տարածութիւն ունեցող տախտակամով պարսպուած մարգագետին մըն էր. չորս կողմը ամփիթատրոնի պէս տեղեր չնուած էին, իրենց որոշ գիներով։ Մէջտեղը զարդարուած ատիճանաւոր գեղեցիկ ամպհովանի մը կար որ throne (գահ) կը կոչուէր, որուն չորս կողմը երկայն նստարաններ դրուած էին թափորը կազմող ժողովուրդին համար։ Հազիւ կրցանք աւելի վճարելով ներս մտնել, որովհետև տոմսակները մէկ ժամ առաջ սպառած են եղեր։ Դիցուհիին անցնելիք ճամբուն երկու եղերքին վրայ խռնուած էր անագին բազմութիւն մը «Հուրրայ» կանչելու համար։ Այս բազմութիւնը ոչ միայն Մանչէսթրէն այլ Լիվրբուլ, Սթօքբորթ և ուրիշ հեռաւոր քաղաքներէն էին։ Գնուած ժողովուրդը միայն մարգագետնին մէջ 15,000ի չափ կը հաշուուէր։ Թափորը կէսօրէ վերջ ժամը 3.30ին հասաւ 20 մասերու բաժնուած. իւրաքանչիւրը իրեն յատուկ տարազը ունէր, և կը ներկայացնէին այլեւայլ ազգերու տարազներ դիմակաւոր վիճակի մէջ։ Այս երփներանգ հագուստները ճիշդ Բարեկենդանի խաղականքը կեւտային մարդու. գլխաւոր տարազներն էին ճարտնական, չինական, սպանիական. նաև աչքի կը զարնէր արեւելեան գեղկական տարազը իր արդի ձեւին մէջ։ 12 զարդարուած կառքեր կային, որոնք թաղիօ կը կոչուէին. կը ներկայացնէին փարախի, անտառի, ջրհորի և այլն մանրանկարներ։ Թափորին առջևէն կ'երթար քաղաքին նուագախումբը, մէջտեղէն դպրոցականները և Մայիսի Դիցուհին ու քովէն ալ զինուորականներ. իւրաքանչիւրը տարբեր տարբեր եղանակներ կը նուագէին։ Երբ դիցուհին ներս մտաւ դռնէն, նուագ սխու

Գալով ծխախոտին, որ թալորականէն աւելի մեղմ է և անուշահոտ, անոր գործածութիւնը հիւսիսի բնակիչներուն միակ զբօսանքն է և ընդհանրացած է ոչ միայն էրիկմարդոց, այլ նաեւ կիներուն ու տղոց մէջ։

×

Անգլիացի բրոֆէսէօր մը, տարուան զանազան եղանակներու մէջ, հազարաւոր մարդոց մարմինը կշռելով, հաստատած է թէ մարդկային մարմինը ամառը աւելի ծանր կը կշռէ քան ձմեռը։ Օգոստոս ամսուան մէջ մեր մարմինը իր ծանրութեան ամէնէն բարձր աստիճանին կը հասնի, իսկ ընդհակառակը մարտ ամսուն անոր ծանրութիւնը խիստ զգալի պակաս մը կը կրէ։

×

Ճաբոնի մէջ քսան հազարէ աւելի մարդիկ մարած հրաբուխի մը խառնարանին մէջ կը բնակին։ Տուները, որոնց ամբողջութիւնը կը կազմէ այս եզական քաղաքը, շինուած են մեծ խոռոչի մը մէջ, որուն պատերուն բարձրութիւնը մինչեւ 25 մէթրի կը հասնի։ Բնակիչները շատ քիչ անգամ դուրս կ'ելլեն այդ բնական հորէն, որուն մէջ տեսակ մը պզտիկ աւատապետութիւն կազմած են։

ՀՐԱՉԵԱՑ ՏԷՐՈՍԿԻ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ՖՐԱՆՑ ՅՈԶԷՖ ԿԱՅՍԵՐ ՅՈԲԵԼԵԱՆԸ. — Կայսրը ուզած է որ իր Յոբելեանին առթիւ դպրոցականներուն շնորհաւորութիւնները ընդունի Մայիս 23ին։ Իւրաքանչիւր դպրոցէ հինգ դասարաններ պիտի մասնակցին — գրեթէ 80,000 տղայ — որոնք պիտի կանգնին Շէօնպրիւնի պալատին հարթավայրին և բլուրին վրայ։ 300 տղաքներ մասնաւոր տարազներով պիտի երեւնան և 15000 երգեցիկ մանուկներ պիտի հնչեցնեն Մառի Ուիտոնի Հայմէլ Բուրչքէի «Աստուած պահէ» երգը։ Աւստրիա և Բէնտօպօնայի դէմքերը պիտի ներկայացնեն դերասանուհիներ։ 84 փոքրիկ օրիորդներ սպիտակ տարազներով, որոնք 1848ի ժամանակները կը յիշեցնեն, պիտի դառնան գեղեցիկ պար մը, որուն երկրորդ մասը պիտի կատարէ 84 տղայոց խումբ մը գերմանական համազգեստով, Րատէցքիի ժամանակէն մնացած։ Պարին վերջին մասը պիտի կատարէ 84 աւելի մեծ օրիորդներու խումբ մը վարդագոյն մետաքսեայ տարազով։ Այս տօնը պիտի տեւէ մէկ ժամ։ Տղայոց մեծագոյն մասը պետական ծախքով պիտի փոխադրուին եր կաթուղիով. միւս մասը մօտակայ շրջականներէն ոտքով պիտի գայ։

ԳԵՐՄԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒՀԻԻՆ ՄԷԿ ՆՈՒԷՐԸ. — Գերման կայսրուհին Վիեննա գտնուած միջոցին իր պատուակալ սպային նուիրեց իր կենդանագիրը։

ՄԵԾՆ ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ԵԼՄՏԱՑՈՅՑԸ. — Ապրիլ 1էն սկսող նոր ելմտական տարուոյն համար անգլիական նախարարութիւնը Երեսփ. Ժողովին ներկայացուց նոր ելմ. ացոյցը, որուն մէջ հասոյթ գնահատուած են. —

	Անգլ. ոսկի
Մաքս	32,600,000
Անուղղակի տուրք	35,500,000
Կալուածական	19,500,000
Դրոշմատուրք	8,100,000
Հողային տուրք	700,000
Տան տուրք	1,900,000
Սեփականութիւն	33,000,000
Թղթատարական	26,470,000
Համագումար	157,770,000

Նախորդ տարիին ելմտացոյցին հասոյթներուն բաղդատմամբ 1 միլիոն 232,000 անգլ. ոսկի աւելի։

Ծախքի հաշիւը

Հանրային պարտքի	28,000,000
Տեղական պէտքերու	11,250,000
Ուրիշ պէտքերու	1,685,000
Բանակի	27,459,000
Նաւատորմի	32,319,000
Քաղաքային Թոշակ	30,500,000
Մաքսատուններու	3,324,000
Թղթատարական	18,322,000
Համագումար	111,934,000

Նախորդ ելմտացոյցէն 1 միլիոն 822,000 անգլ. ոսկի աւելի, զոր հանելով յաւելուածական հասոյթներէն, կ'ունենանք 367,000 անգլ. ոսկի աւելի ծախք։

Քաղաքային Թոշակներուն գումարը նախորդէն 203,000 անգլ. ոսկի աւելի է։

Վերջնական հաշուեկշիռ

Հասոյթ	157,770,000 անգլ. ոսկի
Ծախք	152,869,000 » »
Յաւելուածական	4,901,000 » »

Որ պիտի բաշխուի հետեւեալ կերպով. —

Ծերերուն հանգստ. Թոշակ	1,200,000
Շաքարի տուրքի զեղչ	3,400,000
Ծովային կորուստներու	60,000
	4,660,000

Կը մնայ պատահականութեանց համար 241,000 ստերլին։

ԳԵՐՄԱՆ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ԵՒ ԱՒՍՏՐԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ ՅՈԲԵԼԵԱՆԸ. — Գերման Ռայխսթակին նախագահը հետեւեալ հեռագիրը ուղղեց Վիլհէլմ կայսեր անցեալ Եշ. օր, Ն. Վեհափառութեան Վիեննա գտնուած պահուն. —

«Նորին Վեհափառութեան գերման կայսեր, Շէօնպրիւն Դղեակ.

«Գերման ժողովուրդին ներկայացուցիչները, որոնք առանց կուսակցական խտրութեան՝ Գերման կայսրութեան և Աւստրեւմճառ Պետութեան միջեւ բարեկամական և մտերմական յարաբերութիւնները, ինչպէս նաեւ Միջին Եւրոպայի զինակցութիւնը երաշխաւորութիւն մը կը նկատեն խաղաղութեան և ժողովուրդներուն բարօրութեան, իրենց մաղթանքները կը միացնեն ա'ն մաղթանքներուն, զորս Ձեր Վեհափառութիւնը կ'ընէ Ն. Վեհափառութեան՝ Ֆրանց Եօզէֆ կայսեր և Թագաւորին.

Ռայխսթակին Նախագահը
ՈՒՏՕ ԿՈՄՍ ՇԹՕԼՊԵՐԿԻ.»

Վիլհէլմ կայսրը հետեւեալ կերպով պատասխանեց.

«Ռայխսթակին Նախագահ Կոմս Ուտօ Շթօլպէրկ, Պերլին.

«Շնորհակալ եմ Ձեր վեհմութեան որ ինծի կը հաղորդէք Ռայխսթակին որոշումը, որով Ռայխսթակը և ժողովուրդը Ֆրանց Եօզէֆ կայսեր և Թագաւորին համար իրենց մաղթանքներովը կը մասնակցի գերման իշխաններուն։

«ՎԻԼՀԷԼՄ Կ.-Թ.»

ԼՈՒՏՕՎԻՔ ՀԱԼԷՎԻ. — «Գեղանի Հեղինէ»ին և «Որփէոս»ին, «Պառպ Պլէօ»ին և «Ժէրօլշթայնի Մեծ-Դքքսուհի»ին և ուրիշ բազմաթիւ օբերէթներու և երգերու հեղինակ Լիւտովիք Հալէվիի մահը։ Հալէվի անունը Ժաք Օֆէնպախի անունին հետ անբաժանելի է։ Օբերէթի նշանաւոր նուագայարդարին (Օֆէնպախ) Հալէվիի և Մէլհագի հետ դաշնակցութենէն ծնաւ երաժշտական երգիծանքի սեռը, կատակերգական օբերէթը, «Օֆէնպախութիւն» ըսուած սեռը, ինչպէս կը կոչուի իր հեղինակին անունին համեմատ։ Հելլենական հին դիւցազներուն և աստուածներու պատմութեան երգիծական այժմէացումը իրաւ է թէ նոր դաղափար չէր։ Այս սեռը կը ծագէր ԺԸ. և ԺԹ. դարերուն մէջ, Գերմանական բեմին վրայ ալ, մանաւանդ Վիեննայի մէջ, որ հայրենիքն է Պլումաուէրի զաւեշտացուցուած «Ենէական»ին։

Հալէվիի օբերէթները անքննադատելի մնացած չեն ա'նպիսի ժամանակներու մէջ, երբ պարզ երգահաններու մասին քննադատութիւնը աւելի խիստ էր քան այսօր, երբ օբերէթներէն աւելի իմաստ և յարակցութիւն կը պահանջուէր, և տրամախօսութենէն ալ նուազ երկդիմութիւն։ Այսու հանդերձ, գեղարուեստի խստապահանջ դատաւորները գնահատական բառեր ունին Հալէվիի օբերէթներուն համար։ Հանսլիք կ'ըսէ. — «Արդարեւ հանճարեղ գիւտ մըն է սա՛ գաղափարը թէ եռանդուն երաժիշտ Որփէոս «հանրային կարծիք»էն կը պարտաւորուի դժոխքէն վերակոչել իր հանգուցեալ կինը, որ իր կենդանութեան միջոցին ա'նքան վիշտ պատճառեց իրեն և ա'նքան խաբեց։ «Որփէոս»ի մէջ աստուածներուն ընտանի նկարագիրը, «Հեղինէ»ին մէջ պատմամախօսութեան և Ողիմպիական խաղերուն մասին երգիծանքը տարակոյս չկայ թէ ամէնէն սրամիտ գրութիւններուն կը վերաբերին։ Նմանապէս «Ժիրօլշթայնի Մեծ-Դքսուհի»ին հիմնական գաղափարը, որ զուարթախոհ և կատակոտ տրամադրութիւններով լեցուն է։

Մնաց որ այսօր թատրոնի յաճախորդներուն մեծ մասին անհասկնալի են Հալէվիի օբերէթներուն շատերը, ամէն պարագայի մէջ, անոնք չունին այլ եւս նոյն հրապուրիչ ազդեցութիւնը, զոր կը ներգործէին երեսուն և աւելի տարիներ առաջ, երբ անոր բազմաթիւ խաղերը կը ներկայացուէին Գ. Կայսրութեան արքունի թատերաբեմերուն վրայ, ուր ներկաները շատ աղէկ կը հասկնային ներկայացուածներուն իմաստը։

Հալէվիի ամենամեծ յաջողութիւնները վաթսունական թուականներուն վերջերը և եօթանասունական թուականներուն սկիզբը եղած են։ Հալէվի ինք ալ անգամ մը յայտարարած է թէ պատերազմէն վերջ ֆրանսական հանրութիւնը իր զբօսամոլիկ տրամադրութիւնները մեծ մասամբ կորսնցուց։ 1870–71ի դժբախտութենէն վերջ ինչպէս կրնար Բարիզ նորէն գտնել իր հաճոյասիրութիւնը, իր ժողովրդային երգերը և իր ծիծաղը, կը հարցնէր Հալէվի։ Ինչպէս եղաւ որ թատրոնը իր վերաբացումէն քիչ ետքը թատերախաղեր գտաւ, որոնք այսօր տակաւին նշանաւոր են։ Անոնք ինչպէս կրնային այնպիսի ժամանակէ մը վերջ աննուաստալի կերպով ծաղկիլ և բարգաւաճիլ։ Հալէվի այս հարցումներուն պատասխանը կը գտնէ ֆրանսական խառնուածքին մասնայատկութեան մէջ։ Երբ հաշտութիւնը կնքուեցաւ, կ'ըսէ, Բարիզի սրտին մէջէն խորունկ շարժում մը անցաւ։ Ձեմ ուզեր ըսել թէ զուարթարար շարժում մը, այլ ջերմագին մղում մը դէպ ի կեանք և դէպ ի կենսաւէտ գաղափարներ։ Ֆրանսացիք հասկցան դարձեալ թէ կեանքը իսկապէս ո՜րքան գեղեցիկ է տակաւին։ Ընդհանուր ձգտում մը տեսնուեցաւ ծիծաղկոտ և կենսաւէտ երգերով, ա'նքան տխուր ամիսներէ վերջ։

Հալէվի ժրաջան աշխատաւոր մըն էր. իր երաժշտական ընկերակիցէն, Օֆէնպախէն, որ 1880 Հոկտ. 5ին մեռաւ, գրեթէ մէկ սերունդ աւելի ապրեցաւ։ Իր վէպը, «Աբբայ Քօնսթանթէն» (Հայերէնի թարգմանուած) ֆրանսական վերջին մատենագրական սերունդին ամէնէն հզօր վիպասանական յաջողութիւններէն մին է, և իր «Տիկին Կարդինալ»ը տիպար դէմք մը եղաւ, որ բազմաթիւ գրական նմանութիւններու առիթ տուած է։

Հալէվի Ֆրանսական Ակադեմիին անդամ էր, և, ինչպէս ինքը կ'ըսէր ժպտուն հպարտութեամբ մը, միակ Ակադեմականը որ Ակադեմիոյ մէջ ծընած է։ Արդարեւ իր ընտանիքը կը բընակէր Մազարինեան Պալատին մէջ, իր հօրեղբայրը նուագայարդար Հալէվի հոն կը բնակէր իբրեւ մնայուն քարտուղար գեղարուեստից, և Հալէվի իր յառաջացած տարիքին մէջ միայն մեկնած էր այդ բնակարանէն։

Իր մահը անակնկալ մը չեղաւ, ամիսներէ ի վեր կը նախատեսուէր։ Հալէվի մեռաւ Բլաս Տօֆինի հին տան մը մէջ, ուր հարիւր տարիէ ի վեր կը բնակէր նշանաւոր Պրէկէ ժամագործին ընտանիքը, որմէ կը սերի իր ամուսինը Լուիզ Պրէկէ։ Այս ընտանիքէն կը սերին նաեւ Պէրթըլօ, և «Քարմէն»ի նուագայարդար Ժօրժ Պիզէ։ Տիկին Պիզէ, որ ամուսնացած է փաստաբան Շթրաուսի հետ, Տիկին Հալէվիի ազգականուհին էր։ Այս ազգակցութենէն ծնած է «Քարմէն»ը։ Պիզէ իր յաջողութենէն վերջ չապրեցաւ. 33 տարեկան հասակին մեռաւ։ Բայց Հալէվի, որ «Քարմէն»ի նուագայարդարը եղած է, ամէն կերպով վայելած է համաշխարհիկ յաջողութիւն։ Կը թողու երկու զաւակներ, որոնց պատմական և իմաստասիրական գործերը գնահատուած են։

Լիւտովիք Հալէվի ծնած էր Բարիզի մէջ 1834 Յուլիս 1ին և որդին էր մատենագիր Լէօն Հալէվիի։ Կը սերէր ա'ն ընտանիքէն, որ ծնունդ տուած է Օբերայի նուագայարդար Ժաք Ֆրօմէնթալ Հալէվիի, «Հրէուհի»ին նուագայարդարին, և արեւելագէտ Ժօզէֆ Հալէվիի։

Լիւտովիք Հալէվի և Հանրի Մէյլհագ գրեցին շարք մը բարոյական տեսիլներ, վօտվիլներ, զաւեշտախաղեր և օբերէթներ։ Ի մասնաւորի Օֆէնպախ և Հալէվի կազմեցին կապ մը, որուն համար առաջինը երաժշտութիւնը կու տար, երկրորդը բառերը։ Այս ընկերովի աշխատութիւնները ի սկզբան տրտունջի աղաղակներ բարձրացուցին բարոյամոլներու շրջանակին մէջ, բայց յետոյ աշխարհը գրաւեցին։

«Որփէոսը դժոխքին մէջ» (1861), «Գեղանի Հեղինէ»ն, «Բարիզեան կեանքը», «Պառպ Պլէօ»ն (1866), «Ժէրօլշթայնի Մեծ-Դքսուհի»ն (1867), «Թռիգօշ և Քաքօլէ»ն (1871), Լիւտովիք Հալէվիի ապահովցուցին անմահութիւնը օբերէթներու պատմութեան մէջ։ Իր ամէնէն նշանաւոր բարոյական տեսիլն է «Ֆռու-Ֆռու»ն (1869), որ բոլոր մեծ թատերաբեմերուն վրայ յաջողութիւն գտած է։ Ասոր աշխատակցած է Մէյլհագ։

Լիւտովիք Հալէվի պետական վարչային ծառայութեան մէջ մտաւ, և Ալժէի վարչային ժողովին անդամ անուանուեցաւ, բայց 1861ին պաշտօնը թողուց, բոլորովին թատերական գրականութեան նուիրուելու համար։ Ֆրանսացի թատերագիրներուն ամէնէն արդիւնաւորներէն մին էր, որ շատ քիչ անգամ առանձին, մեծ մասամբ յիշատակուած Մէլհագի հետ, յետոյ Լէօն Գանիէի կամ Էքթօր Քրէմիէօյի հետ աշխատակցեցաւ։ Մէլհագ և Հալէվի Տասնը երկար ժամանակ տիրեց բոլոր թատերաբեմերուն։ Արդէն յիշուած թատերախաղերէն և օբերէթներէն դուրս պէտք է յիշատակել նաեւ. — «Մտէ'ք Տեարք, Տիկնայք իմ», «Տիկին Թիթեռնիկ», «Պա-Թա-քլան», «Իմբրէզարիօ», «Ռօզ և Ռօզէթ», «Ամուսինը առանց գիտնալու թէ ամուսին է», «Ֆօրթունիօյի երգը», «Հեծեծանքներու կամուրջը», «Հողմաղացները», «Պրագիլիացին», «Բէռնիշօլ», «Դղեակն ի Թօթօ», «Տիվա», «Սիրուն հոտաւաճառուհին», «Փոքրիկ դուքսը», «Ճպուռը», «Քարմէն», «Լուլու», «Իշխանը», «Սկսնակին ամուսինը» և ուրիշ շատեր։

Լիւտովիք Հալէվի վէպեր ալ գրած է, ինչպէս «Աբբայ Քօնսթանթէն»ը 1882ին, որ 150 տպագրութեան հասած է ֆրանսերէն լեզուով և բազմաթիւ լեզուներու ալ թարգմանուած է, «Քարտէթներ», նորավէպեր և յիշատակներ։

1884ին Լիւտովիք Հալէվի Ակադեմիոյ անդամ եղաւ։

Իր հայրը, Լէօն Հալէվի, «Հրէուհի»ին նուագայարդարին եղբայրն էր. գրականութեան ուսուցիչ եղաւ Բարիզի Բազմարուեստեան վարժարանին մէջ, և Ֆրանսայի կրթական պաշտօնէութեան մէջ պատմական յիշատակարաններու բաժնին պետ։ Պատմական աշխատութիւններ գրեց, ժողովրդային երգեր հաւաքեց, քերթուածներ շարագրեց, որոնցմէ «Էմմա, կամ հարսնիքին գիշերը» (Նօէլ Հէրվէյ կնքահօրով), մեծ ընդունելութիւն գտան. ֆրանսական բեմին համար յարդարեց Վէրների «Լութեր»ը, Շէյքսպիրի «Մաքպէթ»ը, Կէօթէի «Քլավիկօ»ն, Ժօրժ Սանդի «Ինտիանա»ն։ 1859ին իր Լիւտովիք որդւոյն հետ գրեց «Un fait Paris»։

Ո՛չ մէկ երգահան Լիւտովիք Հալէվիի չափ ժողովրդականութիւն գտած է։ Դանուբի, Նեվայի և Նեղոսի ափերուն վրայ երգուեցան իր բարիզեան բնագիրները։ Երբ Ցարը 1867ին գահաժառանգին հետ Բարիզի Արուեստահանդէսը պիտի այցելէր, Քէօլնէն հեռագրեց Բարիզ, որպէս զի օթեակ մը վերապահուի իրեն «Գեղանի Հեղինէ»ին համար։ Հալէվի արժանաւորապէս մասնակցեցաւ Օֆէնպախի յաղթանակներուն։ Հալէվիի «Որփէոս»ը Բարիզի մէջ 800 անգամ ներկայացուած է։

ԱՀՌԵԼԻ ՈՃԻՐ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ. — ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. — Ամերիկացի Դալիլա մը, վայրագ, հրապուրիչ կին մը, լրագրական ծանուցումներով ժամանակէ մը ի վեր իր տունը կը հրաւիրէր մարդիկ, որոնց վրայի դրամները կը խլէր, և վերջապէս կը սպաննէր զանոնք։ Սոսկալի իրողութիւնը անցեալ Դշ. օր միայն երեւան ելաւ, երբ կնոջ մը վարձու բռնած տան եւևի պարտէզին մէջ հիմեր կը պեղուէին, ուր մէջտեղ ելան իր զոհերուն մարմինները։ Այս ամերիկացի վաւթար Դալիլան, Ինտիանա Նահանգին Լա Բօրթ քաղաքէն եկած լուրերուն նայելով, գեղանի, զմայլելի արարած մըն էր, խոշոր, մոլորեցնող, թուխ աչքերով, խիտ սեւ մազերով, և գեղապատշաճ համեմատութիւններով։ Անունն է Տիկին Պէլ Կըննէս, որ մէկ շաբաթ առաջ ահռելի մահ մը ունեցաւ ինք ալ, իր երեք զաւակներուն հետ այրուելով հրդեհի միջոցին։ Ամերիկացի Դալիլային տանը այդ սոսկալի գերեզմանին մէջէն մինչեւ հիմա դուրս հանուեցան հինգ դիակներ, երեքը բաւական բարեկեցիկ մարդոց, զորս խաբելով տուն բերած, հրապուրած, թմրեցուցած էր իր գեղեցկութեամբ և կողոպտած, երկուքն ալ կիներու դիակներ, և ապահովաբար ասոնք ալ ըսպաննած է, որպէս զի իր սոդայելական ծրագիրը մէջտեղ չհանեն։ Տիկին Կըննէս գաղտնի միջոցով իր առաջին ամուսինը մեռցուցած էր Շիքակօյի մէջ, և անմիջապէս լրագիրներուն մէջ ծանուցումներով փափաք յայտնած էր «բարեկեցիկ մարդու մը հետ» կարգուելու։ Գտնուած դիակներէն մին 8,000—10,000 անգլ. ոսկի հարստութիւն ունեցող Անտրիւ Հէլկըրէնի դիակն է։ Սպաննուած կիներէն մին ալ վայրագ կնոջ որդեգրած մէկ աղջիկն էր։ Հազարաւոր մարդիկ այդ մահաչաւք պարտէզը կը փութան նմանը չտեսնուած ոճիրին հետաքրքրութենէն մղուած։ Բազմաթիւ գործաւորներ կ'աշխատին, որովհետեւ կը կասկածուի թէ դեռ շատ դիակներ պիտի գտնուին, քանի որ յայտնի է թէ Տիկին Կըննէս Լուկրեցիա Պորճիայէն աւելի խորամանկ և անհունապէս աւելի անգութ էր։ Զորս տարիներէ ի վեր բնակած տունին նկուղը հիմա մոխիր եղած է, բայց ընդարձակօրէն պիտի պեղուի։ Երկու տարի առաջ չիմէնթոյով սալարկած էր զայն, և այս նորոգութեան միջոցին այդ նկուղը բնաւ մարդու չէր ցուցներ։ Ընդհանուր դատախազ Սմիթ կը կարծէ թէ այդ նկուղը կանոնաւոր գերեզման մըն է։ Շաբաթ մը առաջ հրդեհ պատահեցաւ հոն, և տասը ժամ վերջ փլատակներուն մէջ մեռած գտնուեցան ինքը և իր զաւակները, Մարթա (11 տարեկան), Լիւսի (9 տարեկան) և Ֆիլիբ (5 տարեկան)։ Հրդեհը հրձիգութենէ առաջ եկած էր։ Վէյնըս Քարլ Բէթէրսըն անուն մէկու մը իր գրած նամակին մէջ կ'երեւի թէ խուժդուժ կնոջ մարդասպանական ասպարէզը տակաւին կը շարունակուէր։ Անոր ալ գրած էր «ամուսնութեան» համար։ Ընդհանուր դատախազ Սմիթ միջոցներ ձեռք առած է ցոյց տալու թէ սպանութեանց մեղսակից է նաեւ Կըննէսի պարտիզպանը՝ Ռէյ Լէմֆիր։ Կըննէսի տունին հրդեհէն վերջ իբրեւ հրձիգ կասկածուեցաւ Լէմֆիր։ Ձերբակալուեցաւ Գշ. իրիկուն, երբ մօտակայ անտառին ծառի մը խոռոչին մէջ պահուըտած էր։ Լէմֆիր խոստովանեցաւ թէ ինք գիտէր հրդեհը, բայց թէ առաւօտուն իր գործին երթալու միջոցին հեռուէն տեսած էր զայն։ Այն պատճառաւ կասկածելի է Լէմֆիր, որովհետեւ հասկցուած է թէ Կըննէսի հետ գաղտնի գործ տեսնել կ'ուզէր, և սակայն ալ անձնատուր չէր ըլլար։ Բրոնցեան խիստ հարցաքննութեան մը ենթարկուած է։ Այս խստութեան Ամերիկայի մէջ «երրորդ աստիճանի հարցաքննութիւն» կ'ըսուի։ Ցատուկ պաշտօնեաներ ամէն միջոց կը գործածեն որ Լէմֆիրի խոստովանիլ տան իր ոճիրը։ Երբ դիականարան տարուեցաւ Տիկին Կըննէսի և իր զաւակներուն մարմինները դիտել տալու համար, Լէմֆիր դժկամակեցաւ անոնց նայիլ։ Երբ դիակներուն վրայէն պաստառը վեր առնուեցաւ, դատաւորը բացագանչեց. — «Ահա՛ ըրածդ»։ Լէմֆիր գոյնը նետեց և ըսաւ. — «Մ՜հ, Աստուա՛ծ իմ»։ Բայց իսկոյն իր պաղարիւնը վերստացաւ, և շարունակեց պնդել իր անմեղութեան վրայ։ Ճէննի Օլսըն Կըննէսի Շիքակօյի աղջիկ մըն էր։

Նոր լուրերու նայելով, գտնուած դիակներուն թիւը տասներեք եղած է. պեղումները կը շարունակուին։ Ընդհանուր դատախազը կ'ըսէ թէ իր համոզումը ա'ն է որ Լէմֆիր սպաննած է Տիկին Կըննէսը և զաւակները, և յետոյ կրակ տուած է տունը, որպէս զի զինքը վտանգող ոեւէ յայտնութիւն խափանուի։ Լէմֆիրի ըսածին նայելով, Տիկին Կըննէս գաղտնի սենեակ մը ունէր զոր միշտ գոց կը պահէր, տեսակ մը սարսափի սենեակ, ուր զոհերը կը սպաննուէին գիշերային ժամերուն։ Ոչ մէկուն կ'արտօնուէր այդ սենեակին մօտ երթալ։ Լէմֆիր տանը ներքեւ գտնուած ուրիշ գաղտնի սենեակի մըն ալ խօսքը կ'ընէ, ուր առաւօտէն սառ պահուած էր, և որ կրնար հիանալի կերպով գաղտնի մահատունի մը տեղ ծառայել։ Խոշոր սենեակ մըն է եղեր այդ սառի սենեակը։ Դիակներէն մէկ քանին չմարած կիրի պարկերու մէջ թաղուած էին։ Տիկին Կըննէս ո՛չ միայն գեղանի կին մըն էր, այլ նաեւ շատ ուժով։ Իրեն համար դժուար գործ մը չէր 200 լիպրանոց ծանրութիւն մը բակին մէջէն տանիլ։ Տիկին Կըննէս բանակցութեան մէջ էր ամուսնական գործակալութեան մը հետ, որ ծանուցումներ կը տպէր թերթերուն մէջ։ Ծննդեամբ Նորվեկիացի մըն էր և յատուկ ալ ազդեր տպել տուած էր, զորս կը ցրուէր իր սքանչացողներուն մէջ։

Դիակները քննող բժիշկ մը կը յայտարարէ թէ անդամատութիւնը մասնագէտի մը գործ էր։ Ոսկորները ուղիղ և ճիշդ հատումներով բաժնուած էին ծունկի յօդուածներէն։ Բժիշկը կը յայտարարէ թէ բոլոր դիակները միեւնոյն ձեւէ մը կտրուած են։ Գլուխները միեւնոյն ձեւով բաժնուած են։

Ձերբակալուած է նաեւ Օրիորդ Թէ-

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ)(137)(

ԿԻՐՔԻՆ ՋՈՀԵՐԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Ժ.

ԴՈՂ ՍԻՐՏԸ ԴՈՂ

Երբ բաւական հեռացան Տիկ. Շամբրիի բնակարանէն, Նովանթէլ կ'ելին Կաստօնի խօսք բանալով,

— Դուն անփորձ ես դեռ բարեկամս և իմ խորհուրդներուս շատ պէտք ունիս, ըսաւ. մինչեւ հիմա իմ թելադրութիւններէս վնաս չտեսար, հիմա ալ կը պնդեմ որ առանց ժամանակ կորսնցնելու ամուսնանաս Պէաթ Լիսթրալի հետ. բնաւ չըլլայ որ Տիկ. Շամբրիի գաղափարներուն հակառակիս ու անոր որոշումներուն դէմ առարկութիւն յարուցանես. չըլլայ որ սափրիչս զայն հօրեղբօրդ հետ ամուսնանալու. ամենամեծ սխալ գործած կ'ըլլաս, հօրեղբօրդ դժբախտութիւն կը պատճառես. տիկ. Շամպրի ազատ է չամուսնանալու, Պ. Ռօժէ ալ չփափաքիր այս ամուսնութեան. ինչ ընենք, Աստուծոյ կամքը այսպէս է եղեր. լռութիւնը ոսկի է կ'ըսեն, դուն ալ այս սկզբունքին հետեւէ, վիճակէդ մի՛ գանգատիր բնաւ. եթէ զիս կը սիրես, հիմակուան լածններդ ուրիշ տեղ մի՛ կրկներ բնաւ, մի՛ ջանար անոնց իմաստը հասկնալու, բացատրութիւն մի՛ պահանջեր ինծմէ. Ալ մոռցիր Օբէրայի ոճիրը, միմիայն Օր. Պէաթ Լիսթրալի վրայ մտածէ, ջանա՛ անոր հետ երջանիկ ըլլալ. հօրեղբայրդ ալ պիտի չհետապնդէ Օբէրայի ոճիրը, ոճրագործը յաւէտ անծանօթ պիտի մնայ. հիմա Շան զելիզէ եկանք ալ, ես պիտի իջնամ հոս։

— Բայց հօրեղբայրս կ'սպասէ քեզ։

— Գիտեմ, պիտի տեսնամ զինքը. բայց անկէ առաջ անհրաժեշտ է որ Պարանքօսի մարքիզուհին տեսնամ։

Կաստօն Տարսի լռեց, Նովանթէլի խօսքերը խորապէս ազդած էին վրան, կ'զգար որ ուշիմ բարեկամը մեծ ճգնաժամ մը կ'անցընէր ու իրենց ապագայ երջանկութեան համար կ'աշխատէր։

ԺԱ.

ԴԵՐԱԿԱՏԱՐՆԵՐԸ ԿԸ ՔԱՇՈՒԻՆ

Նովանթէլ Կաստօնէն բաժնուելուն պէս ուրիշ կառք մը նստաւ՝ Պարանքօսի մարքիզուհիին բնակարանը երթալու համար. երբ այսպէս առանձին մնաց իսկոյն գրպանէն հանեց անստորագիր նամակը ու անոր վրայ ուշադիր ակնարկ մը պտըտցնելով,

— Տարակոյս չունիմ, ըսաւ, տիկին Շամպրիի ձեռագիրն է, ինք գրած է այս նամակը Կօլիժինի, Կաստօնի գրած նամակը կարդալով հասկցայ որ երկու ձեռագիրներն ալ իրարու յար և նման են, զարմանալի՜ բան, եթէ մէկը երդումով հաստատէ, հինգ հոգի ալ վկայութեան գայ, ոչ ոք կրնայ հաւատալ որ դէմքով ու սրտով հրեշտակի նմանող այս գեղանի կինը երբեմն Կօլիժինի տարփուհին եղած ու Միլլիան սպաննած ըլլայ. այո՛, այս կինն է եղեր Միլլիան սպաննողը և Պէաթ Լիսթրալը ազատելու համար ցոյց տուած հոգածութիւնն ալ այս պատճառով է եղեր. եթէ այս առտու Կաստօնի գրած նամակը հինգ վայրկեան ետք կարդացած ըլլայի, բանը բանէն անցած պիտի ըլլար, որովհետեւ նամակը յանձնած պիտի ըլլայի հարցաքննիչին. փառք Աստուծոյ որ խոհեմութեամբ շարժեցայ, խեղճ Պ. Ռօժէի պատիւը ոտնակոխ պիտի ըլլար։ Պ. Ռօժէ Տարսի ալ ամէն ազատեցաւ այս գործէն, եթէ հաստատուէր որ նշանածը մարդասպան մըն էր, ո՛վ գիտէ ո՛րչափ պիտի տառապէր խեղճ մարդը, հանրային դատաստանին առջեւ արդարանալու համար գուցէ անձնասպան ալ ըլլար. հարցաքննիչը եթէ գիտնայ որ թէ՛ զինքը և թէ տիկին Շամպրին մեծ վտանգէ մը ազատելու համար է որ ցոյց չեմ տար այս նամակը, բնականաբար վերջին ծայր գոհ ու երախտապարտ պիտի մնայ ու պիտի ներէ ինծ այս յանցանքս, այս պարագան ալ իր ուշիմութենէն կ'սպասեմ։

Նովանթէլի այս մտածումներուն մէջ կառքը հասաւ մարքիզուհիին տան մօտ, որուն վանդակապատ դրան առջեւ սպասաւորներու խումբ մը հաւաքուած՝ կարեւոր խնդիրի մը վրայ խօսողի ձեւով կը վիճէին. իսկոյն վար ցատկեց կառքէն ու Պարանքօսի մարքիզուհին հարցուց դռնապանին։ Ծառաները որ Նովանթէլը կը ճանչնային, իսկոյն անոր քով փութացին ու մեծ զարմացումով յայտարարեցին թէ, մարքիզուհին այն առտու իսկ կառախումբով մեկնած էր դէպ ի անծանօթ վայր մը, առանց ըսելու թէ դէպ ի ո՞ւր կ'երթար և կամ պիտի վերադառնա՞ր թէ ո՛չ։

Նովանթէլ չէր յուսար որ պարտապահանջներու ձեռքէն փախչող անկատարի մը նման Բարիզէն խոյս տար մարքիզուհին, ենթադրեց որ քիչ մը շունչ առնելու նպատակով իր դղեակը գացած ըլլալու է. ուստի փոխանակ հարցաքննիչին երթալու, կայարան դիմեց և չորեկառք նստելով դէպ ի մարքիզուհիին դղեակը ուղղուեցաւ։

Կառախումբը երբ դղեակին մօտակայ կայարանը հասաւ, գիշեր էր, Նովանթէլ ծանր դժուարութիւններու հանդիպեցաւ կառք մը գտնելու համար և հազիւ կրցաւ հասարակ կառք մը ձեռք անցընել, ուր նստելով ուղղուեցաւ դէպ ի դղեակ. դեռ քանի մը օր առաջ ինչ յոյսերով ու յոյզերով անցած էր այդ ճամբաներէն, արդեօք պիտի գտնէ՞ր այնչափ սիրած մարքիզուհին հոն, պիտի վայելէ՞ր անոր ընկերակցութիւնը մէկ քանի օր. հեռուէն նշմարեց դղեակին լոյսերը, որոնց հանդէպ սիրտը սկսաւ տրոփել։

Վերջապէս կառքը կեցաւ դղեակին առջեւ, ուրկէ վար ցատկեց Նովանթէլ և ուղղակի դռնապանին դիմելով հարցուց թէ մարքիզուհին վե՞րն էր։ Դռնապանը պատասխանեց թէ, մարքիզուհին թէեւ այն օրը դղեակ եկած էր, սակայն մէկ երկու ժամ մնալէ և որոշողութեան պահուն սպաննուած մարդուն նկատմամբ ոստիկանութեան ի'նչ ընթացք բռնելը հարցնելէ ետք, դարձեալ չորեկառքով մեկնած էր, առանց ըսելու թէ ո՞ւր պիտի երթար։

(Շարունակելի)

մի Ուէլլէս, աղուորիկ մատղաշ աղջիկ մը, և ոստիկանութիւնը վստահ է թէ ի մօտոյ պիտի յաջողի երևան հանել եղեռնական պատմութեան մէջ ծանօթ մարդասպանական ամենամեծ խումբերէն մէկուն բոլոր ապացոյցները։

Ահա այդ այրի Դալիլային ծանուցում ընելու մէթոտներէն օրինակ մը.—

«Վայելուչ այրի, որ խոշոր ագարակ մը ունի Լա Բօռթի ամէնէն գեղեցիկ գաւառներէն մէկուն մէջ, կը փափաքի ծանօթանալ բարեկեցիկ անձի մը հետ, երկու հարստութիւնները միացնելու նպատակաւ։ Նամակով պատասխան չընդունուիր, պէտք է որ մարդը անձնական այցելութեամբ պատասխանէ։»

Ահա ուրիշ նմոյշ մը.—

«Հարուստ և գեղադէմ մանկամարդ կին մը, խոշոր ագարակի մը տէր, կը փափաքի թղթակցիլ հարուստ և ներբանաչակ անձի մը հետ, ամուսնութեան նպատակաւ։»

Այս ծանուցումները նամակներով կ'ողողէին Տիկին Կըննէսի տունը, մասնաւորապէս Հիւսիսային-Արևմուտքէն։ Քննութիւնը կը ցուցնէ թէ «վայելուչ այրին» 40-48 տարեկան էր, թէ բացանուած է իր երկու ամուսինները Լա Բօռթ գալէ առաջ, թէ գանձեց անոնց կեանքերուն ապահովագրութեան գումարը, և թէ գանձեց նաև իր բնակած և յետոյ այրած տուներուն ալ ապահովագինը։

ՔՐՈՆԻԿ

ՊԱՏԿԵՐՀԱՆ ՈՒՄԷՏԻ ԹՈՌՆԵՐԸ. —Սկիւտարի Միացեալ Թաղ. Խորհուրդը նկատի առնելով Նշանաւոր պատկերհան Ումէտի երկու թոռներուն վերջին ծայր չքաւոր ու անօգնական վիճակը, յատուկ գրութեամբ խնդրած է Հիւանդանոցի Պատ. Հոգաբարձութենէն, որ այդ խեղճերը պատսպարուին Ազգ. Հիւանդանոցին մէջ։ Թաղ. Խորհուրդը կը յուսայ թէ Հոգաբարձութիւնը գոհացում պիտի տայ այս խնդրանքին, յարգելով յիշատակը հանգուցեալ համբաւաւոր պատկերհանին, որ իր լաւագոյն օրերուն չաս մը եկեղեցիներ օժտած է ձրիաբար իր ճարտար վրձինին ծնունդ եղող պատկերներով։ Այդ չքաւոր թոռները որոնցմէ մին աղջիկ, չարունակ փողոցները կը թափառին, և տեղական միջոցներով կարելի չէ դարմանել իրենց կացութիւնը, քանի որ անհրաժեշտ է անոնց պատսպարումը յարկի մը տակ։

ՋԷՅԹՈՒՆԻ Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ, քահանաներէն Տ. Վարդան քհնյ. Ակնօրեան վախճանած է մարտ 24ին, Ծնած էր 1833ին և օծուած՝ 1885ին Կարապետ եպիսկ. Քէչէճեանէ։ Նախապէս Զէյթունէն 1½ ժամ հեռաւորութեամբ Հաճի Տէրէ և Չօյքրդաղ գիւղերու հովուութեան ձեռնադրուած էր բայց ետքը իր բնակավայրը դարձած, համեստ ուսմամբ ու ծագմամբ. բարի ու բարեմոյն բնաւորութեամբ, անպարտ չքչան մը բոլորած է։ Թաղարկաւորութիւնն ու օծումը մեծ հանդիսութեամբ կատարուած են կաթ. փոխանորդ վարդապետին նախագահութեամբ։

ՋԷՅԹՈՒՆԻ Ս. Աստուածածնայ վանքին մէջ, Աւագ երկուշաբթի օր, տեղւոյն կաթ. փոխանորդ Տ. Վաղարշակ վրդ. Արշակունի պատարագած է խուռն բազմութեան մը ներկայութեան, որ վանք փութացած էր Ս. Աւետման տօնին պատճառով։

ՄԱՆՉԷՍԹԸՐԻ վաճառականներէն Սեպուհ էֆ. Սեպուհեան տեղւոյն Ս. եկեղեցւոյն համար ընտիր և ընտիր պատկեր մը նուիրած է, զոր գծագրած է ծանօթ նկարիչ Սիման էֆ. Ցակոբեան։ Եւրոպայի հոգեւոր հովիւը օծելէ վերջ, առաջին անգամ բլլալով Աւագ հինգշաբթի օր Ս. Պատարագ մատուցած է, ի վեր հանելով նուիրատուին բարեպաշտական զգացումները և հոգեհանգստեան պաշտօն կատարած Սեպուհեան ընտանիքին ննջեցելոց հոգւոյն համար։

ՖՕՆԻԱՅԷՆ կը գրեն մեզ. —Ս. Զատկի տօնը, մեծ հանդիսաւորութեամբ տօնուեցաւ այս տարի Ֆօնիայի մէջ՝ գարնանային մեղմ ու պայծառ օդով մը։ Կիրակի առտուն՝ եկեղեցին նեղ կուգար, երկսեռ հաւատացեալներու անօրինակ ու սովոր բազմութեան առջև, որոնց մէջ կը նշմարուէին օտարազգիներ ալ։ Պատարագի երգեցողութիւնները, եռաձայն երգուեցան, առաջնորդութեամբ Զալըքեան էֆ.ի։ Դիտելի է որ առաջին անգամ բլլալով, բաւական յաջող ու ներդաշնակ կերպով անցաւ։ Տարիներով եկեղեցիի երես չտեսնող կարգ մը նորելուկներ ջերմեռանդ տիրացուի մը պէս սկսան եկեղեցի վազել, մտիկ ընելու համար եռաձայնը որ իրրև երաժշտական նորութիւն՝ ունի իր գեղեցկութիւնները ու քաղցրութիւնները։ Կը յուսանք որ Զալըքեան էֆ. մարզելով իր խումբը, հետզհետէ պիտի կատարելագործէ անթերի յաջողութեամբ երգելու համար պատարագը եռաձայնով, որ արդարև խանդավառ ընդունելութիւն գտաւ ժողովուրդէն։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ. —Այրի Տիկին Թագուհի Պարսիկեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եկած են. Տէր և Տիկին Միհրան Շիրինեան, 108, Տէր և Տիկին Եդուարդ Շիրինեան 108 ղրշ.։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ աղքատախնամ Հիւանդաց Խնամակալութիւնը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ Փետր., Մարտ և Ապրիլ ամսոց մէջ Թուականի կարգաւ հետեւեալ նուէրները ստացած է.— Յովհաննէս էֆ. Տէր Ցակոբեան իր դստեր պսակմանը առթիւ 30, Ցարութիւն էֆ. Մըմրեան երկու անգամ 20ական, Մարտիրոս և Գրիգոր էֆ.ք Փաչաեան իրենց մօր յուղարկաւորութեանը առթիւ 40, եղբարք Եսայեան էֆ.ք իրենց մօր յուղարկաւորութեանը առթիւ 100, Յովհաննէս էֆ. Հինդլեան իր մօրաքրոջ յուղարկաւորութեանը առթիւ 27։ Յովհաննէս էֆ. Սահակեան 20, Վսեմ. ոմն Բերայի Ազգասիրուհին միջոցաւ 216, Խաչիկ Պասմաճեանի մահուան տարելիցին առթիւ իր ծնողքը 20, Մարտիկ էֆ. Գայսէրլեան 20, Ալիքսան էֆ. Պարտիզպանեան իր մօր յուղարկաւորութեանը առթիւ 20, Սուրբիկ հանըմ Սագաեան ձեռամբ Մանուկ էֆ. Տէր Ցակոբեանի 324, Այրի Տիկին Վահան փաշա Մանուէլեան ձեռամբ Հրաչեայ էֆ. Տէր Ներսէսեանի 54, Արժ. Տ. Աբրահամ քհ. Եպէեան իր աներոջ յուղարկաւորութեանը առթիւ 20 և Գառնիկ էֆ. Սինանեան իր հօր յուղարկաւորութեանը առթիւ ձեռամբ Ցակոբ էֆ. Մինասեանի 40 ղրուշ, ինչպէս նաև Նիկողոս էֆ. Ճիգմէճեան ձեռամբ Միհրան էֆ. Մոմճեանի պաֆօն գանձանակ մը, Տիկին Բերուզ Գաբրիկ պէյ Թաչճեան 25 օխա բրինձ և Համբարձում էֆ. Զուլֆաճեան 200 հատ հաւկիթ։

ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՑ Աղքատաց Խնամակալութեան եկած նուիրատուութիւններ Զատկի առթիւ.— Տեարք՝ Զէնոբ Աբրահամեան 108, Մ. Գէորգ Ղազարոսեան 60, Մ. Գրիգոր Աբրահամեան 60, Արթաքի Ղազարոսեան 40, Ալէքսան Պլուտեան 40։ 20ական ղրուշ՝ Սարգիս Ց. Սարգիսեան, Մկրտիչ Մոսկոֆեան, Ցակոբ Պիպիեան, Գրիգոր Կասաճեան, Եուվան Ասիմեան, Մ. Օննիկ Խաչատուրեան, Միսակ Թորոսեան, Ալէքսան Ֆոճապըյըքեան։ Կարապետ Միխալեան 15, Արտաշէս Գարավէլէկեան 15։ 10ական ղրուշ՝ Ոսկի քհն. Պիպիեան, Յովհաննէս Գասպարեան, Ռուբէն Բաբազեան, Սերովբէ Զաքէեան, Գառնիկ Գանտըրալըեան, Մ. Ցակոբ Մոսկոֆեան, Լեւոն Իսկէնտէրեան, Գրիգոր Խաչատուրեան, Մ. Ցակոբ Պաղտասարեան, Զարեհ Գավիզեան, Մ. Ցարութիւն Խաչուկեան, Կարապետ Մ. Կարապետեան, Աստուածատուր Ե. Սարրաֆեան, Մաքսուտ Կարագեան, Միսաք Գուրտեան, Արթաքի Ց. Քիւրտեան, Դաւիթ Բուրթճեան, Մելքոն Պէյազեան, Գրիգոր Զ. Նազլըեան, Յովհաննէս Մոսկոֆեան։ 5ական՝ Ստեփան Մ. Պօյաճեան, Սարգիս Պաղիկեան, Մ. Իսրայէլ Ոսկանեան, Մ. Ցակոբ Տ. Ազարեան, Թագուհի Մ. Բէքմէզեան, Նշան Թէքնէճեան, Ալիքսան Թագւորեան, Ցակոբ Սուքիասեան, Սերովբէ Սարգիսեան, Մելգոն Աբրահամեան, Մինաս Մօմճեան, Սարգիս Յովակիմեան, Ոսկան Եազըճեան, Խաչիկ Մառուկեան, Արտաշէս Պէյազեան, Ցարութիւն Մ. Մոսկոֆեան, Կարապետ Ջիլինկիրեան, Ցակոբոս Յովակիմեան, Արիստակէս Թիրաքեան, Գրիգոր Բակլաճեան, Արթաքի Պէյազեան, Մ. Ցարութիւն Տ. Ազարեան, Գասպար Ց. Մոսկոֆեան, Մելգոն Թիրաքեան, Հայրապետ Ժամկոչեան, Կիրակոս Գաբրիէլեան, Կարապետ Ս. Պերպերեան, Բարեպաշտ ոմն, Հրանտ Գ. Հեյվաճեան, Ցակոբ Բէքմէզեան, Բարեպաշտ ոմն, Զարեհ Ա. Քէօթահեալըեան, Գրիգոր Թագւորեան, Ռափայել Թորոսեան, Մարտիրոս Գ. Ֆոճապըյըքեան, Ստեփան Թ. Միտարեան, Բիւզանդ Գասպարեան, Կարապետ Գ. Աճէմեան, Արթաքի Գըլըճեան, Օննիկ Ս. Տ. Ազարեան, Գրիգոր Մառուկեան 5ական, Բարեպաշտ անձէ 512, չըջագայած պնակէ 167. գումար 1120 ղրշ։

ԳՈՒՄ-ԳԱՓՈՒԻ աղքատախնամը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ հետեւեալ նուիրատուութիւնները, որոնք եկան Ս. Զատկի առթիւ. Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր 311, Կարապետ էֆ. Սօլախեան 60, Օր. Հայկուհի Ֆօրթիւնաթօ իր ողբացեալ եղբօր՝ Լեւոն էֆ. Ֆօրթիւնաթօյի մահուան տարելիցին առթիւ 20, Յովհաննէս էֆ. Մոստիչեան 10, Մարգար էֆ. Պէզազեան 10 ղրշ.։ Գումար 411

Այրի Տիկին Կատարինէ Շիրինեան, Տէր և Տիկին Միհրան Ն. Շիրինեան և զաւակունք, Տէր և Տիկին Եդուարդ Ն. Շիրինեան և զաւակունք, Տեարք Լեօն Շիրին, Տէր և Տիկին Մանուկ Ս. Շիրինեան և դուստր, ինչպէս նաև Գարագաշեան, Շէհիրլեան, Մակսուդճեան, Սերտարեան, Շիրինեան, Շահպէնտէրեան, Բաբազեան, Ինճէեան, Միզպուրեան, Շահպազեան, Փափաճեան, Տամլաճեան ընտանիքներն, ցաւօք սրտի կը ծանուցանեն դառնաղէտ մահը

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ԹԱԳՈՒՀԻ ՊԱՐՍԻԿԵԱՆԻ

իրենց մօր, մեծ-մօր և ազգականին, որ յետ կարճատեւ հիւանդութեան կնքեց իր մահկանացուն, երէկ գիշեր, ի հասակի 96 ամաց։

Թաղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը պիտի կատարուի վաղը, երեքշաբթի առաւօտ, 29 ապրիլ, ժամը 2.45ին (Ը. Թ.) Ս. Թագաւոր եկեղեցւոյն մէջ, ուր փոխադրուած է հանգուցելոյն մարմինը։

Դատըքէօյ, 28 Ապրիլ 11 Մայիս 1908

Շոգենաւը՝ Կամուրջէն ժամը 2.10ին (Ը. Թ.) կը մեկնի։

Կը խնդրուի ծաղկեպսակ չղրկել։

Տամօր.— Մասնաւոր մահազդ չպիտի ցրուուի, ներկայս բաստ այնմ նկատել կը խնդրուի։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՈՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

11 Մայիս 1908

Ֆրանսական 3%		96.55
Օսմանեան Միացեալ	բաց.	95.12
» »	գոց.	95.15
Երկաթուղի		179.25
Պանք Օթթոման		727.—
Պոլիս Քարա Այտըն		463.—
Թրամվայ		43.—
Րիօ Թինթօ		1501.—

ՆԵՐՔԻՆ

ԱՍՏԻՃԱՆ. — Պալատի աստիճան տրուեցաւ մաքսային վերատեսչութեան խորհրդական Թօն Տիւֆէլ էֆ.ի։ Իւլայի Բ. աստիճան՝ կայս. անձնական գանձուն կայս. կալուածներու Տնօրէնի օգնական Ճէմալ պէյի։ Միւթէմայիզ՝ քաղաքային պաշտօնեաներու հանգստեան թօշակի սնտուկին ամսաթօշակներու դիւանին առաջին քարտուղար Խալիտ պէյի։

ՊԱՇՏՕՆ. — Եգիպտոսի նահանգին տէֆթէրտար անուանուեցաւ Հիւսնի էֆ. որ փոխանորդաբար կը վարէր այդ պաշտօնը։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.—Ա. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Հանր. Պարտքի քօմիսէրութեան դիւանին Տնօրէն Մէհմէտ Ջէքի պէյի։ Բ. Օսմանիէ՝ կայս. Անձն. Գանձուն արքունի կալուածներուն Ա. ճիւղին Տնօրէն Եաքուպ էֆ.ի։

ՄԱՀ.—Զինուորական քննիչ յանձնաժողովին անդամ միւշիր Արիֆ փաշա, որ պաշտօնով Հիճազ գացած էր, չկարենալով ապաքինիլ իր հիւանդութենէն, մեռած է հոն։ Հանգուցեալը երկար ատեն վարած էր կայս. Բ. զօրաբանակի քննչութիւնը և յետոյ Ետիրնէի կուսակալի փոխանորդութիւնը և նոյն զօրաբանակին հրամանատարութիւնը։

ՀՈԼԱՆՏԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ.—Խարրիճիէի արարողապետի օգնական Մէմտուհ պէյ, առջի օր, Բերա Բալաս երթալով, վեհ. Սուլթանին անունով բարի գալուստ մաղթեց հոլանտական նոր դեսպան Մ. վան Տէր Մօէս տը Վիլպուայի։

ԼՈՆՏՈՆԻ օսմ. դեսպան Րեֆաթ պէյ, շաբաթ օր, հանդիսական արարողութեամբ Էտուարտ թագաւորին ներկայանալով իր յանձնարարագիրները մատուցեր է։

ՎԵՐԱԴԱՐՁ.—Բրէչէվէ գաւառակին Սղայօվչա գիւղին բնակիչներէն Տիմիթրի Միլօշ, որ տարի մը առաջ Սերպիա գացած էր, զղջալով վերադարձած և տեղական կառավարութեան անձնատուր եղած է։

ՏԷՅԹԷՐԽԱՆԷԻ նոր կանոնագրին տրամադրութեանց համաձայն, առաջին ճարտարագէտ մը և երեք ճարտարագէտներ պաշտօնի պիտի կոչուին նոյն պաշտօնատանն մէջ՝ փոխանցումի գործողութեանց առթիւ բաժնելիք գետինները ու հողերը չափելու և անոնց քարտէսները պատրաստելու համար։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ զեկոյց մը կ'ընէ որ չպատուաստուած ո և է անձ չմնալու համար, ծնունդները անմիջապէս իմաց տրուին առողջապահական յանձնաժողովներու։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութեան առողջապահական քննիչները հրաման ստացան գէթ ամիսը մէկ անգամ այցելել բոլոր վարժարանները և հարկ եղած հրահանգները տալ։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ կառավարիչը որոշեց որ ամառը թատրոնները ժամը 10նուն կէսին աւարտին կանանց յատուկ օրերը, և ժամը 11ին՝ այրերու յատուկ օրերը, որպէս զի ամէն ոք կարենայ ժամանակին իր տեղը դառնալ։ Անսաստող թատերապետները պատասխանատու պիտի ճանչցուին։

ՈՉԽԱՐՆԵՐԸ.— Զեռնհաս պաշտօնութիւնը ծանոյց ամէն կողմ որ ոչխարները և գառնուկները առանց յապաղման չուտով Պոլիս ղրկուին։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻՆ ներկայ տարուան 3րդ վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ Մայիս 1ի այս հինգշաբթի օր, ժամը 5ին, Հանրօգուտ շինութեանց պաշտօնարանին մէջ, մասնաւոր յանձնաժողովին ներկայութեան։ Զծախուած տոմսակները նոյն օր մինչև ժամը 6 պէտք է յանձնել Պանքային կամուրջին գլուխի ճիւղը և մինչև 6½, Պանքային կեդրոնական վարչութեան։

** Ապրիլի վիճակահանութենէն, 3000 ոսկի չահեցաւ 187221 թիւ տոմսը որուն կէսին տէրը Պէրանալի գայմագամ և հրամանատար Ճէլալ պէյ ի. բաժինը գանձեց Սկիւպի Երկրագործական Պանքայէն։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՀՐԴԵՀ ծագեցաւ այս գիշեր ժամը 1ին, Բերա, Կլավանի փողոց, կահաւորդար Քօզմայի բնակած տունէն և միայն վերնայարկը այրեցաւ։

ՍԻՐԱՑԻՆ ՏՌԱՄՆԵՐ. — Կիրակի օր ժամը 9ին, Շիշլի, Իզզէթ Փաշա Չիֆթլիկի բացաստանին կողմը ոճիր մը գործուեցաւ, որ մեծ խուճապ պատճառեց հոն զբօսնող բազմութեան։ Բերա, Պալըքբազարի կողմը մասվաճառ Թօմա, հրազէնի չորս հարուած պարպեց Քալեսնճու Քօլլուք բնակող Մարիի վրայ որ Իտալացի Էմիլի հետ նստած հաճելի ժամեր կ'անցընէր։ Մարի ծախ անութին տակէն ծանրապէս վիրաւորուեցաւ և փոխադրուեցաւ ֆրանսական հիւանդանոցը։ Թօմա ձերբակալուելով յայտարարեց թէ ասկէց երկու տարի առաջ Մարի իր սիրուհին էր, և հիմա Էմիլը իրեն սիրահար ընտրած ըլլալուն, ուզած էր զայն սպաննել։

** Ղալաթիա, Շէֆթալի փողոց, Էֆթալիայի հանրատան աղջիկներէն Օլկա, երէկ ցերեկ ինքզինքը վիրաւորեց։ Պատճառը այն էր որ իր նախկին սիրահարին Միխալի հետ պիտի հաշտուէր, սակայն նոյն փողոցը սրճարար Շէֆիք իրեն սպառնալիք ըրած էր, որով վախցած և յուսահատական այդ արարքը գործած էր։

ՀՆՕՐԵԱՑ ԽԱԲԷՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. — Ցայտնի է թէ կարգ մը մարդիկ կը յաջողին կողոպտել գաւառէն եկած տգէտ մարդիկը, ըսելով թէ գործի պիտի դնեն։ Այսպէս երէկ, Զէյրէքի կ ղմը բնակող կառքի նորոգիչ Նէրօ, Թագսիմի կողմը Չրկիր Խրիսթօ և բեռնակիր Մչեցի Ալի, Ղալաթիա Գարաօղլան փողոց 43 թիւ խանութին վրայ փաստաբան Խրիսթօ և ընկերը Մէմտուհ ձերբակալուեցան երբ այդ կարգի խաբէայութիւններ գործող։

** Ղալաթիա, Ֆերմէնէճիլէր, խավնարճի Թէօտորոս երբ Նիւքսէք-Գալտըըըմէն վեր կ'ելլէր, իր քով եկաւ քարակոփ հելլէն Զաֆիրի և հարցուց թէ Մէրսինցի մը կը ճանչնա՞յ։ Այս պահուն եկաւ նաև երկայնահասակ մարդ մը որ ըսաւ. «Հիմա 6 ոսկի ձգեցի գրպանէս, վրանիդ պիտի փնտռեմ»։ Նախ Թէօտորին վրայ փնտռելով անոր գրպանէն 45 ղրուշ առաւ ու տեղը 8 հատ պըղինձ դրամ դնելով փախաւ։ Թէօտոր քիչ ետք հասկցաւ խաբէութիւնը և ձերբակալել տուաւ Զաֆիրին։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանը, շաբաթ օրը, դատեց Ապպասօղլը Րաշիտ անուն անձը, որ Պէօյիւք Չէքմէճէի մէջ Իպրահիմ անուն անձը սպաննած ըլլալուն համար ամբաստանուած էր։ Ատեանը նկատելով որ Րաշիտ ինքնապաշտպանութեան համար գործած էր այդ սպաննութիւնը, անպարտ արձակեց զայն։

ՄԱՔՍԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ.—Առջի օր, Սկիւտարի Նաւամատոյցէն նաւակ նըստող երեք կիներ, Գասըմ Փաշացի Աքիլէ, Էմինէ և Կիւլլի, ձերբակալուեցան որոնց վրայէն 9 քիլօ փախցուած ծխախոտ գտնուեցաւ։

ՅԱՆՁՆԱՐԱՐԵԼԻ
ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ
Ա. ԱՍԼԱՆ

Որոշ գիներու վրայ կ'ստանձնէ ամէն տեսակ շէնքերու շինութիւններ. ու նաև կը կատարէ ձեւափոխութիւններ նոր դրութեան համաձայն կը պատրաստէ յատակագիծեր ճարտար դասաւորութեամբ, սկզբունք ունենալով միանգամայն ուղղամտութիւն և տոկունութիւն իր բոլոր ստանձնած շէնքերուն համար։

Գրասենեակը փոխադրուած է Ղալաթիա, Խավեար խան, Թիւ 1-2։

20—4

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՊՈԼՍՈՅ ԱՌԵՒՏՐ. ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Ապրիլ 28 Երկուշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Ատանայի	ճերմակ	օխան	53 —
Երկրորդ	»	»	51-52
Խառն		»	50 —
Զավտարլը		»	47-48
Կարծր առաջին			55—56
Կարծր-միջին		»	53-54
Կարծր խառն		»	52 —

Այսօր 13 վակոն Անատոլուի ցորեն հասնեցաւ։

ԱԼԻՒՐ Դր.:

Ելեզանդի գերմա Ա.	պարկ	105—
» Բ.	»	103

ԹՍՓ

Ոկան 22 փարա

ԳԱՐԻ

Դանուբ	քիլէն	16½—17½
Ռումէլի և Մերսին	»	15—16

ԵԳԻՊՏԱՑՈՐԵՆ

Շրջականներու համար հաս չագնուած յանձնելի	39½—40
Տեղական սպառման համար	—40

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԹՕՔԻՕ, 10 Մայիս. — Ճափոնական կառավարութիւնը երկու նոր զօրագունդ ղրկ'ց Քորէա, այնտեղ ծագած խռովութիւնները զսպելու համար։

ԲԱՐԻԶ. — Չին Ֆրանսայի օժանդակութիւնը խնդրեց Եունանի Կախամարտիկները զսպելու համար։

ՇԱՆԿԱՅ. — Չինական կառավարութիւնը Բէքին հրաւիրեր է Դիպէգի Տալայ Լաման, որ այժմ կը գտնուի Չիլի (Չին), Դիպէգի մէջ ներմուծելի բարենորոգութեանց խնդիրը միասին քննելու համար։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Վարչապետ Մ. Ստոլիբին Ցուլիս 1ին արձակուրդով պիտի երթայ Գերմանիա, և անկէց ալ Ֆրանսա։ Դատական Նախարարը պիտի վարէ գործերը իր բացակայութեան ժամանակ։

— Ելեւմտից նախարար Մ. Քօքովցէվ հրաժարեցաւ։

ՍՕՖԻԱ. — Պուլկարիոյ իշխանը և իշխանուհին Ցունիսին երեսփոխանական ընտրութիւններէն ետք պիտի այցելեն Բուդափեշտ, Պերլին և Վիեննա։

ՎԻԵՆՆԱ. — Դանիոյ թագաւորը հոս եկաւ անպաշտօն կերպով, և պիտի մնայ երեք օր։ Ֆրանց Եօզէֆ կայսր ի պատիւ իրեն մեծ հացկերոյթ մը պիտի տայ։

— Ֆրանց Եօզէֆ կայսր 15,000ական քուրոն նուիրեց իր անունը կրող զօրագունդերէն իւրաքանչիւրին։ Այս նուիրատուութիւնը մեծ ազդեցութիւն գործեց։

— Նոյնս Վիէնըր Թակպլադ ուղղակի Աքիլէոնէն դրեակէն լուր առեր է թէ գերման դահաժառանգ իշխանը Օգոստոս ամսուն մէկ քանի օր պիտի գայ Քորֆու, և կը կարծուի թէ կայսրուհին ևս իրեն պիտի ընկերանայ։ Ցայտնի չէ թէ Վիլհէլմ կայսր երկրորդ այցելութիւն մը պիտի ընէ՞ Քորֆու, ուր ձգուած են կայսերական բոլոր ինքնաշարժ կառքերը։

ՀՌՈՄ. — Այսօր Ս. Պետրոսի եկեղեցւոյն մէջ Կարտինալ Ռամբոլլա կեսարիոյ Արքեպիսկոպոս ձեռնադրեց Պոլսոյ Պապական Նուիրակ Տ. Սարտին։

ՀԱՄՊՈՒՐԿ. — Համպուրկեր Ֆրեմտենպլադ կ'ըսէ թէ հռչակաւոր երկրախոյզ Ֆրիտեօֆ Նանզէն, որ մինչև վերջին ատեններս Լոնտոնի Նորվեկեան դեսպան էր, գրաւեր է Էտուարտ Թագաւորին երկրորդ աղջկան՝ Վիքթորիա իշխանուհիին սիրտը։ Նանզէն 47 տարու է, և իշխանուհին 39։

ԱԹԷՆՔ. — (Պաշտօնական) Արտաքին գործոց նախկին Նախարար Մ. Ռոմանոս դեսպան կարգուեցաւ Լոնտոնի՝ Մ. Մեսաքսասի տեղ, որ Հռոմի դեսպան կարգուեցաւ։

ՁԷԴԻՆԻԷ. — Անդիվարիի նոր քաղաքին հիմնարկէքը կատարուեցաւ Քարատաղի իշխանին, հիւպատոսներուն և պաշտօնեաներու ներկայութեանը։ Իշխանը բանախօսութիւն մը ընելով առեւտուրի և ճարտարարուեստի բարգաւաճում մաղթեց։

ԲԱԴԱՆԱ. — Երկրաշարժի զօրաւոր ցնցում մը զգացուեցաւ երէկ Մալթայի, Կուցցի, Մօնթարօ և Սիչիլիքէնդի գիւղերուն մէջ։ Մարդու կորուստ չկայ, բայց շատ տուներ փլան կամ վնասուեցան։

ՊԵՐԼԻՆ. — Դատական իշխանութիւնը 500,000 մարք կը պահանջէ, իբր երաշխաւորութեան գումար, ձերբակալեալ իշխան Էօյլէնպուրկը ազատ արձակելու համար առժամապէս։

ԼՈՆՏՈՆ. — Հանգուցեալ վարչապետ Սըր Հէնրի Քէմպլ Պանըրմէնի եղբայրը՝ Մր. Քամպէլ մեռաւ։

ԲԱՐԻԶ. — Թաղապետական ընտրութեանց 25 համեմատականներէն ազգայնականները երեք աթոռ չահեցան և արմատականները՝ երկու։ Միացեալ ընկերվարականները չորս աթոռ կորսնցուցին։ Նահանգներու մէջ ընկերվարականները չորս աթոռ կորսնցուցած են գ խաւոր քաղաքներու մէջ։

—Կամպէթթայի քոյրը կը հակառակի իր եղբօրը մարմնոյն Բանթէօն փոխադրուելուն։

—Հրապարակը աւելի աշէկ է։ Վաճառումները դադրած կ'երեւին, և մէկ քանի գնումներ բաւեցին գիները ամրացնելու համար։ Ֆրանսական Ռանդը փոփոխութիւն չկրեց, բայց օտար թուղթերը շատ ամուր են, մանաւանդ ռուսական պարտաթուղթերը, որոնք ամուր մնացին շնորհիւ զօրաւոր օժանդակներու։ 5%ը փակուեցաւ 97.27ի։ Օսմ. միացեալը 10 սանդիմ չահեցաւ։ Օսմ. Պանքա բարձրացաւ 725ի, Էրէյլի՝ 362։ Ռիօ Դինդօ ինկաւ 1491ի, Պոլիս Գարա Այտըն՝ 452։ Լոնտոնի մէջ գործ չեղաւ անգլիական Քոնսոլիտէի և օտար թուղթերու վրայ։ Ընդհակառակն ամերիկեան թուղթերը բարձրացան, մանաւանդ Հարիման։ Հրապարակին ազնւորութիւն կը պատճառէ Եունիըն Բասիֆիքի յառաջիկայ փոխառութիւնը։ Հարաւ. Ափրիկեան հանքային թուղթերը տկար են։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

28/11 Մայիս 1908

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ՔՈՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Օ.Ո.	103 26
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	103 38½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	104 03½
» էն վար գինը	»	103 26

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	ֆր.	178 87½
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	179.—
Երէկուան էն բարձր գինը	»	179 12
» էն վար գինը	»	178 87½

Միթիլէնի Պանքա		5.—
Սելանիկի	ֆր.	122 —
Քարաս. Բրէվիլէժիէ	ֆր.	30 —
» Օրտինէր	»	24 —
Շիրքէթը Խայրիէ	Օ. Ո.	—.—
Շիրքէթը Խայրիէ Համբարէ	Օ.Ո.	3.25
Թրամվայի քաժնեթ...	»	7.50
Ժիւրատունիա Թրամվայ	»	3.15
Թրամվայ պարտաթուղթ	ֆր.	480.—
Նէճիֆ Քէօֆա Թրամվ. բաժնեթղ.	Լ.Օ.	2.
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	314.—
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա. Ո.	15.90
Իզմիրի քարափ	»	586 —
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	Օ. Ո.	4.10
Քարափ Կ. Պոլսոյ	ֆր.	433 —
Թրանըվայ		43 —
Զալթիրլը		17.—

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

Ցունական փոխառութիւն	ֆր.	241 50
Պանք Նաս. Կրէս.	»	412 50
» »	Նոր Օ.Ո.	4 —
Լաւրիոմ	ֆր.	55 —

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղր.էն	Ղր. փր.
Ֆրանսական ոսկի	87.18
Անգլիական ոսկի	109.34
Բօլ	92.20
Մէճիտիէ արծաթ	108 05
» քառորդ	108.10
» մանրուք	105.10
Մէթալիք	101.20
Պէշլիք	103.20
Ռուպլի Թղթադրամ	8.70
Ֆլորին	50. —

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոնի վրայ չէք		ղր.	110.15
Բարիզի	» »	ֆր.	22.77½
Վիէննայի	» »	քուրօն	21.79
Պերլինի	» »	մարք	18.50

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

9 Մայիս 908

Ֆրանսական Ռանթ 3%		96 60
Օսմ. միաց. փոխ. 4%	բաց.	94.90
» » »	գոց.	95.—
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	179.50
Րէժիի պարտաթուղթ	»	428.—
Օսմանեան մաքս	»	—.—
Օսմանեան Պանքա	»	725.—
Քրէտի Լիոնէ	»	1165.—
Բարիզի Պանքա	»	1379.—
Իտալական Ռանթ 4%	»	—.—
Ռուսական » 5% 1906		97.27
Սպանիակ. արտ. փոխ. 4%		93.67
Պոլիս Քարա Այտըն	ֆր.	452.

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

9 Մայիս 1908

Անգլիական Ռանթ		85.56
Օսմ. Միաց. Փոխ.	բաց	94.—
» » » »	գոց.	94.—
Օսմ. Պանքա		18.87

ՊԵՐԼԻՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

Մայիս 9 1908

Օսմ. Միաց. Փոխ.	—.—
Ռումէլիի երկաթուղի	149 90
Անատոլ. Երկ. Բաժնեթ. 6%	—.—

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԹԵՐԹՕՆԸ
ԳՐԵՑ
ԹՈՒԼԸ ՏԷԳՈՒՐՍԷԼ

— 74 —
ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ
Գ. Ց. Ռ. Գ.

Արցունք Խմող Կինը

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

Բ.

ՀՕՐ ՄԸ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ

Ժարիէ վար իջաւ՝ տխուր դէմքով մը դռնապանուհին գտաւ և այնպիսի ձայնով մը որ կարծես կ'ուզէր իր արցունքները զսպել,

—Չէք գիտեր, սիրելի տիկինս, ինչ դժբաղդութի՜ւն, հայրս որ օտար երկիր գացած էր իր փճացած հարստութիւնը վերստին ձեռք բերելու համար, երէկ տուն վերադարձաւ մահամերձ վիճակի մը մէջ, ո՛չ վերարկու մը ունի վրան ո՛չ բարձ մը, ցնցոտիներ իբր վերմակ կը ծառայեն անոր, ա՜հ եթէ նէ գայ, բաւ հառաչելով,

—Ո՞վ է նէ, հարցուց դռնապանուհին, յուզուած՝ այս անսպասելի դժբաղդութեան առջեւ:

—Նէ, քոյրս, զոր չեմ ճանչնար, հօրս երիտասարդութեան մէկ յանցանքին պտուղը, ինչե՜ր չպիտի ընէր զինէ երջանիկ ընելու համար, աւա՜ղ, հեծկլտաց, չեմ յուսար որ զիջանի գալու, խնդրեմ ես անոր բնակարանը պիտի երթամ լուր տալու, թերեւս ողջ քեմ զայն, աւա՜ղ ներկայանալի վիճակ մը իսկ չունիմ, ինչ և է, պիտի փորձեմ. գէթ հօրս վերջին կամքը կատարեմ: Խնդրեմ դուք քիչ մը քովը գացէք, ինձմէ աւելի գիտէք անշուշտ հարկ եղած դարմանները տալ:

Դռնապանուհին հետաքրքրութենէն աւելի սիրտին բարութենէն մղուած վեր ելաւ Բրուֆի մօտ:

Բրուֆ մահամերձի հանգիւններ կ'արձակէր, աչքերը կէս մը բացաւ, բիբերը կարծես անհետացեր էին, ապակեայ մասին կայոյտ սատափին մէջ, տեսաւ կամ գուշակեց մէկու մը ներսնելը, ուզեց գլուխը վեր առնել շնորհակալութիւն յայտնելու համար, չի կրցաւ, իր շրթունքները միայն կրցան արտաբերել:

—Շնոր-հա-կալ եմ...

Դռնապանուհին ինք իրմէ եկած վար իջաւ, լուր տուաւ իր ամուսնին որ մահամերձի մը քով էր ինքը և կըրկին վեր ելաւ:

Ժարիէ Տինա Լոյզի տան ճամբան բռնեց. երբ հոն հասաւ դռնապանին հետ այնպիսի տխուր, այնպիսի յուսահատ շեշտով մը խօսեցաւ որ սպասուհիներէն մէկը նամակը առնելով անմիջապէս վեր տարաւ ըսելով որ գրէթէ լալու վրայ եղող տժգոյն երիտասարդ մը զայն բերեր էր, խնդրելով որ անմիջապէս նամակին տիրոջը յանձնուի:

Տինա Լոյզ իր գիրը կը սովրէր, բոլորովին նոր խաղ մը, որու հերոսուհին ինք էր, և այդ խաղն էր որ պիտի բանար «Թէաթրը տը լ'Ավընիր»ը նոր թատրոնը:

Տինա թէև մտադրութիւն յայտնած էր բեմէն հրաժարելու բայց որովհետև նոր թատրոնին տնօրէնութիւնը իր վրայ դրած էր ամբողջ յոյսը, յանձն առած այդ առաջին խաղը ներկայացնել:

Նամակը կարդաց աճապարանքով, յանկարծ գունատեցաւ, և սկսաւ դողդղալ, անգամ մըն ալ կարդալու քաջութիւնը չպակսեցաւ իրեն, այս անգամ աւելի ծանր և իւրաքանչիւր բառի վրայ մտածելով կարդաց: Ակներեւ էր որ ծանր դժբաղդութեան մը առջև կը գտնուէր ինք: Ինք որ կը կարծէր թէ հայրը մեռած է, հիմա զայն կը գտնէր խշտեակի մը վրայ, մահամերձ, այդ երիտասարդը իր եղբայրը ըլլալու էր... յիշեց Ռօժէն, ինչ պիտի ըսէր իմանալով այս վիպային պատահարը:

Սակայն վերջին երանութիւն մը չը պիտի ընծայէր այդ խեղճ մարդուն, որ զինք տեսնելով երջանիկ մահ մը պիտի ունենար, աւելի թեթեւցած:

Սենեկապանուհին հեռացաւ եկաւ դռնապանուհիին պատմել այն տպաւորութիւնը որ երիտասարդին նամակը յառաջ բերած էր իր տիրուհին վրայ:

Տինա Լոյզ անօրինակ յուզում մը կը զգա՛ր ինքզինքը ձգեց բազկաթոռի մը վրայ, իր մօրը յիշատակը, մէկէն ի մէկ արթնցաւ իր մէջ և մեծ յուզում պատճառեց: Խեղճ կինը մեռած էր այնպիսի ատեն մը, երբ դեռ Տինա դերասանուհիի մը դժուարին սկզբնաւորութեան մէջ էր, չէր տեսած զինքը, իր փայլուն շրջանին մէջ, ինչ մխիթարութիւն պիտի ըլլար խեղճ կնոջ համար:

Այն ատեն իր աչքին առջեւ պարզուեցան իր տխուր մանկութեան յիշատակները: Գիշերները լամբարին լոյսին տակ իրենց հին հագուստները կարկտելու զբաղած, նոյն իսկ անօթի մնացած գիշերները յիշեց: Ետքոյ դեռ մանուկ, անպարոյական շնծերներու կողմէ իրեն եղած ստորին առաջարկութիւնները, իր զգացած զայրոյթը:

Բոլոր այս տխուր մանրամասնութիւնները վայրկեան մը աչքին առջեւ կարծես մնացին:

Անշուշտ այդ դժբաղդութիւններուն պատճառը իր հայրն էր: Եւ սակայն խեղճ մարդը քիչ մը կարեկցութեա՞ն ալ արժանի չէր: Անգամ մըն ալ կարդաց նամակը և զանգակը հնչեցնելով ըսաւ իր սենեկապանուհիին,

—Հագուեցուր զիս:

Որոշած էր իրեն պաղատող խեղճ մարդուն փափագին շնորհը պիտի ընէր, պահ մը կասկած մը, տարտամ կասկած մը անցաւ միտքին մէջէն և բաւ սենեկապանուհիին:

—Դուն ալ պատրաստուէ, ինծի պիտի ընկերանաս:

—Շատ լաւ, օրիորդ:

Տինա բնազդաբար գաղափարը ունեցաւ մարդ մը ղրկելու իր նշանածին, նոյն իսկ իր գրասեղանին քով գնաց երկտող մը գրելու համար Ռօժէ տը Մէրանի, սակայն ամօթ մը սակայն զինքը ետ կեցուց, այդ անցեալը, այդ ցաւալի անցեալը չէր ուզեր պարզել իր նշանածին առջեւ: Արդուզարդը աւարտեց կառք նստաւ և Ժան Ժագ Ռուսօ փողոցը գնաց:

—Կառքին մէջ ինծի սպասէ, այցելութիւն մը ունիմ հոս:

Սպասուհին զարմացաւ այս անվըստահութեան առջեւ, ինչ, արդեօք իր տիրուհին գաղտնի՞ք մը ունէր, և եթէ գաղտնիք մը ունէր ինչո՞ւ զայն չէր հաղորդեր իր սենեկապանուհիին:

Տինա դռնապանուհիին խուցը մտաւ և Ժարիէի բնակած սենեակին թիւը իմանալէ վերջ սրտօրեօք սանդուխներէն վեր ելաւ:

(Շարունակելի)

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ ՆԷԶԱՐԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Պէտէլլէրինին նըսֆը լիրա 100 ղչ.տան նագտէն վէ նըսֆը տիկէրի էվգաֆը Հիւմայունա մախսուս սուրէթ վէ սէրկի իլէ իխթա օլունմագ իւզրէ զիյրտէ մուհարրէր մանլըւլաթըն պէյրմուճիպը նիզամ տէօրթ հաֆթա ըլանընտան 324 սէնէսի նիսանըն 21ինճի կիւնիւնտէն 28ինճի բազար իրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար պիրինճի վէ իքինճի վէ իւչիւնճիւ հաֆթա ըլանաթընըն միւզայէտէի աաիէլէրի վէ տէօրտիւնճիւ հաֆթա ըլանըրըն սաա օօն միւզայէտէսի իճրա օլունաճաղը ճիհէթլէ, խալըրզ տէօրտիւնճիւ հաֆթա ըլանը իչուն էվքագը մէճլիսը խտարէյէ թէվտի օլունընճայա տէկին 100տէ 5 վէ անտէն սօնրա 100տէ 10 զամմ գապուլ օլունաճաղընտան թալիպ օլանլար վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ խիթէյէնլէրի գըյմէթը մուխամմինէլէրինին ճօյըլինճէ միւսաայի թէճմէզինտէ եթէսէն խրումիւի պէրատէր էվգաֆը Հիւմայուն մահլէլաթ խտարէսինէ միւրաճաաթ ըլըհմէլէրի իլան օլունուր:

ՊԻՐԻՆՃԻ ՀԱՖԹԱԸ

Դըյմէթը մուխամմինէսի

..37332.. պէտէլը միւզայէտէսի 28000.— Պաղչէ Գափուսընտա Չէլէպի Օղլու Ալաէտտին մահալլէսինտէ Թահմիզ սօգաղընտա 17, 19, 21 նումէրօլը 11 օտայը հավի Յէճճի խանը տիվէլլէ մաարուֆ քեարկիր խան վէ ալթընտա 2 պապ մաղազանըն 10 հիսսէ իթիպարըյլա 4 հիսսէսի. Բահմի:

..28136..պէտէլը միւզայէտէսի 19000.— Մէվլէվիխանէ Գափուսընտա Ուզունի Եուսուֆ մահալլէսինտէ Վանի էֆէնտի թէքքէսի սօգաղընտա 5 նումէրօլը 2 պարագայը հավի վէ Թալիմխնէն 6640 զըրա պիր գըթա պաղչէնին թէմամը. Հաֆըզ Էօմէր:

..4000..պէտէլը միւզայէտէսի 3000.— Իւսկիւտարտա Իճատիյէ մահալլէսինտէ Կիւլչէնսօգաղընտա 1 նումէրօլը ալթընտա տիւքքեանը միւշթէմիլ օտայը հավի ախշապ պիրպապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Բահմի:

..15000.— Իւսկիւտարտա Իճատիյէ մահալլէսինտէ Գայսէրլի Օղլու սօգաղընտա 60 նումէրօլը 2 օտայը հավի ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Բահմի:

..4000.— Չարշուի Քէպիրտէ Գարամանլը Օղլու սօգաղընտա 34 նումէրօլը վէ չէհրի 80 ղրուշ քիրալը քեարկիր պիր պապ տիւքքեանըն նըսֆ հիսսէսի. Մուսթաֆա:

..19836..պէտէլը միւզայէտէսի 20900.— Գալաթատա Ճամիի ճէտիտ մահալլէսինտէ Բիւրէքճիլէր ճատտէսինտէ 69 նումէրօլը միւլքիւ մա կէտիկ պիր պապ չէօրէքճի տիւքքեանը կէտիկինին 120 սէհմ իթիպարըյլա 93 սէհմ վէ 1 սէհմինին միւիւս հիսսէսիյլէ միւլքինին 12տէ 7 հիսսէսի. հաճի Ահմէտ:

..3000.— Պէյօղլունտա Բանկալթիտէ Տօլապ Տէրէսի ճատտէսինտէ 80 նումէրօլը տէլունինտէ պիր գույույը հավի պիր գըթա արսանըն թէմամը. հաճի Էտհէմ:

ԻՒՉԻՒՆՃԻ ՀԱՖԹԱԸ

..30000..պէտէլը միւզայէտէսի 20 պին.— Գասըմ Բաշատա Էմին Ճամի մահալլէսինտէ Քարհէմ սօգաղընտա 44 վէ 46 նումէրօլը 6 օտա վէ միւշթէմիլաթը մալիւմէյի հավի ախշապ 2 պապ մէնզիլին թէմամը. հաճի Էտհէմ:

..10305.— Ֆընտըգլըտա հաճի Բէճէպ մահալլէսինտէ Եալըխանէ սօգաղընտա 13 վէ 15 նումէրօլը 1 գըթա մէնզիլ արսասընըն թէմամը. հաճի Էտհէմ:

..4000.— Պէշիկթաշտա Ապպաս աղա մահալլէսինտէ Ֆէյզի պէյ սօգաղընտա 1 նումէրօլը 2 օտայը հավի ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. հաճի Էտհէմ:

..20000.— Չարշուի Քէպիրտէ Գոլանճըլար սօգաղընտա 20 նումէրօլը վէ չէհրի 120 ղրուշ քիրալը քեարկիր պիր պապ տիւքքեանըն թէմամը. Օսման:

..7000.— Չարշուի Քէպիրտէ Ունճը օղլու սօգաղընտա 38 նումէրօլը վէ չէհրի 70 ղրուշ քիրալը քեարկիր պիր պապ տիւքքեանըն թէմամը. Օսման:

..1000.— Զինճիրլի գույուտա Աթիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Թիւրպէ սօգաղընտա 9 նումէրօլը 1 գըթա արսանըն թէմամը. Մուսթաֆա:

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՀԱՖԹԱԸ

..1500.— Պապը Ձաֆէրտէ Բիւսթէմ բաշա մահալլէսինտէ Իբճիլէր ճատտէսինտէ 5 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեան կէտիկինին 40 սէհմ իթիպարըյլա 2 սէհմի. հաճի Ահմէտ:

..8040.— Թօփխանէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Պօղազ Քէսէն ճատտէսինտէ 135, 137, 139 նումէրօլը պէրվէճէը միւլքիյէ թէսարրուֆ օլունուր կէտիկ միւսթէգարր մուգատտէմա տէյիրմէն էլէէմ 3 պապ քեարկիր տիւքքեանըն անճագ Չէզրազատէ Սախտ էֆէնտի վագֆընտան աէյիրրան միւլքինին 5 հիսսէտէն պիր հիսսէսի. հաճի Էտհէմ:

..17500.— Սթէնեատա Քիւրքճի Պաշը մահալլէսինտէ Զայըր սօգաղընտա 14 միւքէրրէր 14 նումէրօլը 7 օտա վէ միւշթէմիլաթը մալիւմէյի հավի ախշապ 2 պապ մէնզիլին 48 հիսսէ իթիպարըյլա 42 հիսսէսի. հաճի Էտհէմ:

..10600.— Սիլիվրի Գափուսընտա Խանճը Գարակէօզ մահալլէսինտէ Սիլիվրի Գափուսը ճատտէսինտէ 7 նումէրօլը 3 օտա վէ ալթընտա պիր տիւքքեանը հավի ախշապ պիր պապ մէնզիլին թէմամը. Մուսթաֆա:

..5000.— Իւսկիւտարտա Սէլամի Ալի էֆէնտի մահալլէսինտէ Կարապետ գալֆա Տէյիրմէն սօգաղընտա 32 նումէրօլը պիր գըթա արսանըն թէմամը. Բահմի:

..10000.— Լանկատա Քեաթիպ Գասըմ մահալլէսինտէ Սամաթ Պրունընտա 42 միւքէրրէր 42 նումէրօլը վէ չէհրի 160 ղրուշ քիրալը 2 պապ կազինօնըն նըսֆ հիսսէլէրի. Մուսթաֆա:

..100.— Սամաթիատա Ապտի Չէլէպի մահալլէսինտէ Բուլճը Էնօբ սօգաղընտա պիր նումէրօլը պիր պապ տիւքքեան միւլքինին բուպ հիսսէսի. Հաֆըզ Էօմէր:

ՀԱԶԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ՀԱԳԻԼԷՅԻ ԵՒ ԷՖՐԷՄԻ ԽԱՅԾՂԱՆԸ

Եւրոպայէն ներածուած խայծղանի ջուրերուն ամէնէն նախամեծարը, այս խայծղանը, որ Ցունաստանի Արտեմիսից Ցուցահանդէսէն արժանիքի արծաթ շքանշանի արժանացած է: Անուշահամ է և բնաւ ստամոքսը չխանգարեր: Օսմանեան երեւելի բժիշկներու գնահատման արժանացած է, և մասնաւորապէս յանձնարարուած է հանգուցեալ Տօքթ. Խորասանճեան էֆէնտիէ: Այս խայծղանը եթէ սուրճի դգալով մը խմուելիք ջուրին խառնուելով խմուի, ամէն կարգի տարափոխիկ հիւանդութեանց դէմ կը պաշտպանէ մարդը:

Արագապէս կը բուժէ հազը, հարբուխը, կուրծքի խջուածքները, պրօնշիթը դժուարաշնչութիւնը, թոքախտի սկզբնաւորութիւնը, մօրթի հիւանդութիւնը, և ծննդական գործարաններու անհանգստութիւնը:

Կը ծախուի Մայրաքաղաքիս ամէն մեծ դեղարաններու և դեղի մթերանոցներուն մէջ: Կ. Պոլսոյ համար գինն է 5 ղահեկան:

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻՆ

ՆՈՐ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Կայս. կառավարութեան բարձր հովանիին տակ ապաստանող գաղթականներու զետեղման ծախքին համար Երկրագործական Պանքային կողմէ կազմակերպուած վիճակահանութիւնը այսուհետեւ ամէն ամսոյ սկիզբը պիտի կատարուի: Պարգեւ չըշահող տոմսակները ամբողջ տարի մը պիտի կրնան մասնակցիլ վիճակահանութեանց: Ամբողջ տոմսակներու արժէքին հարիւրին եօթանասունըհինգը պարգեւներու և ամորթիներու պիտի յատկացուի: Ուստի սոյն վիճակահանութիւնը հան բօգուտ կերպով բարեփոխուած է: Նոր կազմակերպութեամբ՝ տոմսակներուն թիւը պիտի ըլլայ 250,000, և անոնցմէ 62,500 թիւ պարգեւ ու ամորթի պիտի շահին: Ինչպէս կ'երեւի ստորեւ հրատարակուած յայտագրէն, մեծ պարգեւը 12,000 ոսկի է, և անկէ զատ՝ երկու, երեք, չորս, հինգ և վեց հազար ոսկիի նպաստաւոր պարգեւներ ալ կան: Տոմսակները զանազան ստորաբաժանումներ ունին. ամբողջ, կէս, մէկ քառորդ և մէկ ութերորդ: Ամբողջ տոմսակին գին նշանակուած է օսմ. 2 ոսկի, կէսին՝ 1 օսմ. ոսկի, քառորդին՝ կէս օսմ. ոսկի և մէկ ութերորդին՝ մէկ քառորդ օսմ. ոսկի: Տոմսակ գնողներուն դիւրութիւն մը ըլլալու համար՝ կէս, քառորդ և մէկ ութերորդ տոմսակներուն մէկ մասը չորս թիրաժի յատուկ երեքական կտորի բաժնուած է: Յիշեալ կտորակաւոր տոմսակները՝ մէճիտիէն 19 ղրուշի հաշուով՝ կէս տոմսակներուն գինը 36 ղրուշ է, մէկ քառորդինը՝ 18 ղրուշ, իսկ մէկ ութերորդը՝ 9 ղրուշ: Երկրագործական Պանքայի կեդրոնատեղիէն և Կամուրջի գլուխը գտնուող մասնաճիւղէն մեծաքանակ տոմսակ գնողներուն հետեւեալ զեղչերը պիտի ըլլան. մէկ անգամէն 10 ոսկիի տոմսակ գնողներուն՝ %ին 7. մէկ տարուան ժամանակամիջոցին՝ 1001 ոսկիի տոմսակ գնողներուն՝ %ին 8, 2001 ոսկիի տոմսակ գնողներուն՝ %ին 9. 3001 ոսկիի տոմսակ գնողներուն՝ %էն 10, և 10.001 ոսկիի տոմսակ գնողներուն՝ %ին 12. Երրորդ թիրաժը պիտի կատարուի 1324 Մայիս 1ին, Հանրօգուտ Շինութեանց Նախարարութեան պաշտօնատան մէջ, ի ներկայութեան Պանքայի Վարչական Խորհուրդի անդամներուն, հաշուակալին և ելմտական, հաշուակալութեանց Ատեանին և Օսմ. Կայս. Պանքայի կողմէ կարգուած պաշտօնեաներէ կազմուած մասնաւոր մարմնոյ մը:

1324 տարուան յատուկ Երկրագործական Պանքայի վիճակահանութեան յայտագիր

Ա. ԹԻՐԱԺ (Մարտի սկիզբը)			Բ. ԹԻՐԱԺ (Ապրիլի սկիզբը)			Գ. ԹԻՐԱԺ (Մայիսի սկիզբը)		
Հատ	Ոսկին 100էն	Համագումար	Հատ	Ոսկին 100էն	Համագումար	Հատ	Ոսկին 100էն	Համագումար
1	600000	600000	1	300000	300000	1	300000	300000
1	200000	200000	1	100000	100000	1	100000	100000
1	100000	100000	3	40000	120000	3	40000	120000
2	40000	80000	5	20000	100000	5	20000	100000
5	20000	100000	15	10000	150000	15	10000	150000
15	10000	150000	50	4000	200000	50	4000	200000
50	4000	200000	275	400	110000	275	400	110000
275	400	110000	3150	200	630000	3150	200	630000
3150	200	630000						
3500		2170000	3500		1710000	3500		1710000

Դ. ԹԻՐԱԺ (Յունիսի սկիզբը)			Ե. ԹԻՐԱԺ (Յուլիսի սկիզբը)			Զ. ԹԻՐԱԺ (Օգոստոսի սկիզբը)		
Հատ	Ոսկին 100էն	Համգմր.	Հատ	Ոսկին 100էն	Համգր.	Հատ	Ոսկին 100էն	Համգմ.
1	300000	300000	1	300000	300000	1	400000	400000
1	100000	100000	1	100000	100000	1	100000	100000
3	40000	120000	3	40000	120000	3	40000	120000
5	20000	100000	5	20000	100000	5	20000	100000
15	10000	150000	15	10000	150000	15	10000	150000
50	4000	200000	50	4000	200000	50	4000	200000
275	400	110000	275	400	110000	275	400	110000
3150	200	630000	3150	200	630000	3150	200	630000
3500		1710000	3500		1710000	3500		1810000

Է. ԹԻՐԱԺ (Սեպտ.ի սկիզբը)			Ը. ԹԻՐԱԺ (Հոկտ.ի սկիզբը)			Թ. ԹԻՐԱԺ (Նոյեմ.ի սկիզբը)		
Հատ	Ոսկին 100էն	Համգմր.	Հատ	Ոսկին 100էն	Համգմր.	Հատ	ոսկին 100էն	Համգմր.
1	400000	400000	1	400000	400000	1	400000	400000
1	100000	100000	1	100000	100000	1	100000	100000
3	40000	120000	3	40000	120000	3	40000	120000
5	20000	100000	5	20000	100000	5	20000	100000
15	10000	150000	15	10000	150000	15	10000	150000
50	4000	200000	50	4000	200000	50	4000	200000
275	400	110000	275	400	110000	275	400	110000
3150	200	630000	3150	200	630000	3150	200	630000
3500		1810000	3500		1810000	3500		1810000

Ժ. ԹԻՐԱԺ (Դեկտ.ի սկիզբը)			ԺԱ. ԹԻՐԱԺ (Յունվարի սկիզբը)			ԺԲ. ԹԻՐԱԺ (Փետր.ի սկիզբը)		
Հատ	Ոսկին 100էն	Համգմր.	Հատ	Ոսկին 100էն	Համգմր.	Հատ	Ոսկին 100էն	Համգմր.
1	500000	500000	1	600000	600000	1	1200000	1200000
1	200000	200000	1	200000	200000	1	500000	500000
1	100000	100000	1	100000	100000	1	400000	400000
2	40000	80000	2	40000	80000	1	300000	300000
5	20000	100000	5	20000	100000	1	200000	200000
15	10000	150000	15	10000	150000	10	100000	1000000
50	4000	200000	50	4000	200000	20	40000	800000
275	400	110000	275	400	110000	65	20000	1300000
3150	200	630000	3150	200	630000	300	10000	3000000
3500		2070000	3500		2170000	750	4000	3000000
						1250	800	1000000
						21600	200	4320000
						24000		17020000

ՀԱՍՈՅԹ	Ոսկին 100էն	ԾԱԽՔ	Ոսկին 100էն
Իւրաքանչիւրը երկու օսմ. ոսկիի արժէքով շրջաբերութեան հանուած երկու հարիւր հազար տոմսակներուն փոխարժէքը	50,000,00	Շահող թիւերուն համար տրուելիք հարիւրին 75ը	37,510,000
		Գաղթականներու Յանձնաժողովին պատկանած հարիւրին 17ը	8,500.000
		Պէյիէ և վարչութեան ծախքերուն փոխարժէքը եղող հարիւրին 8ը	3,990,000
	50,000,000		50,000,000

Առաջին այցելութիւնը Ձրի է

ՏՕՔԹՕՐ ԳԱՌԼՕ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԱՓՐՈՏԻԹԵԱՆ ԵՒ ԾՆՆԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՑ ԱԽՏԵՐՈՒ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄԸ

Ծննդական և աբրոթիտեան գործարաններու հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկ Տօքթօր Գառլօ Յակոբեան գիտական վերջին նորութեանց շնորհիւ առանց ցաւ պատճառելու ենթակային հիմնապէս կը բժշկէ Փրանկախտը, հին և նոր ջերմամիզութիւնը, դժուարամիզութիւնը, առնական անկարողութիւնը և սերմնահոսութիւնը, ինչպէս նաև երկու սեռի վերաբերեալ աբրոթիտեան և ծննդական հիւանդութեանց ամէն տեսակները և կանանց արգանդային հիւանդութիւնները:

Ամէն օր, կէս օրէն վերջ, բաց ի կիրակի օրէն, կը գտնուի Պահճէ-Գաբու Հաճի Պէքիրի անկիւնը թիւ 18, Մէհմէտքէճեան-Պիանճի Դեղարանը:

Ուրբաթ օրերը ձրի

ԳԼԽԱԿԱՎԱՃԱՌ ՄԷՍՏՃԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Բերա, Մեծ Փողոց, Կլավանի փողոցին անկիւնը, Սմբատեան աբարդըմանին առաջին յարկը

Սոյն գլխարկի վաճառատունը որ մեծ համբաւ կը վայելէ Նորաձեւչակ և Նորաձեւութեան սիրահար Տիկիններուն և Օրիորդներուն շրջանակին մէջ, այս անգամ Եւրոպայէն դեռ Նոր բերել տուած է գարնան և ամրան եղանակի յատուկ գլխարկներ և գլխարկի վերաբերեալ զարդեր մեծ քանակութեամբ և վերջին նորաձեւութեանց համաձայն:

Կը յանձնարարուի Տիկիններուն և Օրիորդներուն իրենց գլխարկները գնել ՄԷՍՏՃԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ, որոնք խիստ չափաւոր գիներով կը ծախուին:

ՏՕՔԹ. ԻԶԶԷԹ ՔԵԱՄԻԼ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ՄՈՐԹԱՅԻՆ ԵՒ ԱՓՐՈՏԻԴԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Յիշեալ բժիշկը որ մորթային և աֆրոտիդեան հիւանդութեանց իբր մասնագէտ ծանօթ է արդէն, այս անգամ բժշկական վերջին կատարելագործեալ մէթոտներուն համաձայն կը դարմանէ բոլոր մորթային հիւանդութենէ վարակուողները, ինչպէս նաև քիչ ժամանակի մէջ և կատարեալ ճարտարութեամբ ու անգամ մըն ալ չկրկնուելու պայմանաւ կը դարմանէ ջերմամիզութեան ամէն տեսակները:

Բացի Ուրբաթէ ամէն օր ժամը 5էն մինչեւ 7 կը գտնուի Պաղչէ-Գափու Համիտիյէ Սէպիլի դիմացը Արիֆ Իւթիւճեան էֆ. ի դեղարանը: 30—3

ԵԹԷ Կ'ՈՒԶԷՔ ՈՐ Մ՚ ԶԵՐՆԻԴ ՉԹԱՓԻ ԿԱՄ ԹԵՓԵՐՆ ՈՒ ՓԵՏԻԿՆԵՐԸ ՉՆՋՈՒԻՆ

գործածեցէք Տօքթ. Իզզէթ Քեամիլ պէյի մազի ջուրը: Այս մազի ջուրը աշխարհի բոլոր մազի ջուրերէն գերազանց է և Բարիզի թաղապետական ցուցահանդէսէն ոսկի մետալ ստացած է: Անոնք որ պէտք ունին կրնան դիմել ընդհանուր կեդրոնատեղին՝ Պոլիս Պահճէ Գաբու, Համիտիյէ Սէպիլի դէմ Արիֆ Իւթիւճեանի դեղարանը որ սոյն ջուրին պատրաստութեան մենաշնորհը ստացած է Կայս. Բժշկական վարժարանէն:

Կը գտնուի նաև մայրաքաղաքիս բոլոր առաջնակարգ դեղարանները:

ԵԿԱՐԻՈՐ ՀԱՅՑԷ

ԴԵՂԱՐԱՆ Վ. ՍԻՐՈՒՆԵԱՆ

Բերա, Բանկալթի, Էլմա Տաղ փողոց

Այս դեղարանը սուղ ժամանակի մէջ իր ուղղութեամբ, ճշդապահութեամբ, դեղերու թարմութեամբ, և գիներու չափաւորութեամբ կրցաւ հանրութեան վստահութեան ու գնահատման արժանանալ: Այս առթիւ քաջալերուած՝ ճոխացուցինք բժշկական գիներու, քօնեակներու, քաուչուէ կազմուածքի և հոտեղինաց ճիւղերը, մասնաւորապէս յիշողութեան արժանի է մեր յատկապէս բերել տուած միզատապանի փոշին որմէ հաւաստարապէս կրնան օգտուիլ պատուարժան դեղագործք և յարգոյ հասարակութիւնը տեսակ'ի ազնուութեամբ և գնոյ աժանութեամբ անմրցելի:

Դեղարանս կը յաճախեն հետեւեալ Մեծ. բժիշկները Ա. ու Բ.ի կարգաւ: Ատիլեան, Գասապեան (Եդ. օր ձրի), Խանճեան, Միմիտեան և Մուսթաֆեան էֆ.ք:

ԾԱՆՕԹ.—Գիշերային սպաս անձամբ: 2—10

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՇՃԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

ԿԵԱՆՔԻ ԳՈՐԾԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Աշխարհահռչակ Լորտ Էյվպըրիի (Սըր Ճօն Լիւպօք) անգլիացի գիտուն ակնուածանի աշխատասիրութիւնը այս անգամ Կրթական Նախարարութեան դրագիրնիչ Գրիգոր էֆ. Ոսկեան մաքուր աշխարհաբարով հայերէնի թարգմանած է որ մինչեւ ցարդ հրատարակուած գրքերուն օգտակարագոյնն է:

Անգլիացի գիտունը խնամով զարդարած է զայն հին և նոր իմաստուններուն ընտիր խորհրդածութիւններով, սրամտութիւնը, գիտութեանց և դպրութեանց մեծամեծ աշխատաւորներու վեհ և գեղեցիկ օրինակներով, ինչպէս նաև առողջապահական հմտալից օգտակար պատուէրներով: Ահաւասիկ ամէն հասակի և ամէն վիճակի յարմար գիրք մը որ կը յանձնարարուի ջերմապէս: Գին 7 ղրշ. փոստի ծախքը մէջը:

Գրիթել Աշճեան Գրատունին: Զաքմաքճըլար Եօգուշը թիւ 29: 6—10

ԱԽԱՉԱԽՏ, ՔԱՐ

ԵՐԻԿԱՄՈՒՆՔԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ

ՅՕԴԱՑԱՒ ԵՒ ԿԱԹՈՒԱԾ

Յօդատապն ու կաթուածը (Ճէէրիա ճալը, սաւլա, արթրիթիզմ) հիմնապէս բուժելու և դեռ այս հիւանդութիւններ չկեած անոնց առաջքն առնելու և կրկնութիւնը արգիլելու համար, անհրաժեշտ է ամէնէն առաջ հոգ տանիլ որ մէջին մէջ մրուր չգոյանայ և գոյացած մրուրներն ալ պէտք է իսկոյն հալեցնել ու մարմինէն դուրս վտարել: Հազարաւոր փորձերով ապացուցուած է որ ԲԻԲԷՐԱՁԻՆ ՄԻՏԻ անունով դեղը գործածելով այս թանկագին արդիւնքը իսկոյն ձեռք կը բերուի: Բիբէրազին Միտին հրաշալի արդիւնաւորութեամբ մը, միզանցքին ու երիկամունքներուն մէջ գոյացած ամբողջ մրուրները, աւազներն ու քարերը հալեցնելով, առանց վիրաբուժական գործողութեան հարկ ձգելու, մէջին մէջէն մարմինէն դուրս կ'արտադրէ զանոնք, որոնց հետեւա՛նքով յօդատապն ու կաթուածը վերջնականապէս կը բժշկուին ու կ'անհետանան: Աշխարհի ամէնէն մեծ բժիշկները ամէն օր ականատես ըլլալով ԲԻԲԷՐԱՁԻՆ ՄԻՏԻ այս հրաշալի ազդեցութեան՝ ջերմապէս կը յանձնարարեն զայն այս հիւանդութիւններէ տառապողներուն՝ անպատճառ գործածել զայն, որուակին վրայի ճաշի գդալով օրական մէկ քանի անգամ: Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և մթերանոցներու մէջ: 11—26

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ